

ZARZĄDZENIE NR 141/2026
WÓJTA GMINY ZBICZNO

z dnia 13 lutego 2026 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035

Na podstawie art. 30 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm. oraz § 2 ust. 1 i 2, § 4 oraz § 5 ust. 2 załącznika do uchwały Nr VI/48/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 18 września 2024 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2024 r. poz 5321), zarządzam, co następuje:

§ 1. Postanawiam przeprowadzić konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 (dalej: Strategii).

§ 2. Konsultacje przeprowadza się w celu zebrania opinii i uwag w zakresie treści Strategii.

§ 2. Konsultacje odbywać się będą w dniach 23.02.2026 r. – 30.03.2026 r. w formie pisemnej, z wykorzystaniem formularza konsultacji, stanowiącego załącznik nr do 1 niniejszego zarządzenia.

§ 3. Formularz konsultacji składa się w formie pisemnej do Urzędu Gminy w Zbicznie, ul. Szosa Brodnicka 53, 87-305 Zbiczno, bądź przesyła mailem na adres: **konsultacje@zbiczno.pl**.

§ 4. Projekt Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035, o którym mowa § 1 stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 5. Za przeprowadzenie konsultacji społecznych odpowiadać będzie Referat Gospodarki Komunalnej, Budownictwa i Rolnictwa, któremu powierzam wykonanie zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wójt Gminy Zbiczno

Magdalena Golubska

Imię i nazwisko / Nazwa podmiotu:

Adres:

FORMULARZ KONSULTACJI

(proszę zaznaczyć właściwe znakiem X)

1. Zgłaszam następujące uwagi do *Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035*:

Lp.	Nr strony	Treść uwagi/propozycja zmiany	Uzasadnienie uwagi
1.			
2.			
3.			

2. Nie zgłaszam uwag co do treści dokumentu.

podpis

Formularz proszę przesłać na adres konsultacje@zbiczno.pl lub przesłać pocztą na adres Urzędu Gminy Zbiczno, ul. Szosa Brodnicka 53, 87-305 Zbiczno.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L. z 2016r. Nr 119, s.1 ze zm.) - dalej: „RODO” informuję, że:

Administratorem danych osobowych jest **Wójt Gminy Zbiczno, ul. Szosa Brodnicka 53, 87-305 Zbiczno, tel. 56 493 93 17 , e-mail: gmina@zbiczno.pl**

- 1) Administrator wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym mogą się Państwo kontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych za pośrednictwem adresu e-mail: iod@zbiczno.pl lub pisemnie na adres Administratora.
- 2) Państwa dane będą przetwarzane **w celu związanym z przeprowadzeniem konsultacji społecznych w wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy**, tj. konsultacji **w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035**, tj. gdyż jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na Administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) oraz gdyż jest to niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej Administratorowi (art. 6 ust. 1 lit. e RODO) w związku z art. 5a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz uchwałą Nr VI/48/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 18 września 2024 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2024 r. poz. 5321).
- 3) Państwa dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celu, o którym mowa w pkt. 3 z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach szczególnych, w tym przepisach archiwalnych, tj. 50 lat.
- 4) Państwa dane osobowe będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, lecz nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.
- 5) Państwa dane osobowe nie będą przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy (obejmujący Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię).
- 6) W związku z przetwarzaniem Państwa danych osobowych, przysługują Państwu następujące prawa:
 - a) prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii;
 - b) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych;
 - c) prawo do ograniczenia przetwarzania danych osobowych;
 - d) prawo do usunięcia danych w przypadkach określonych w przepisach RODO;
 - e) prawo do wniesienia sprzeciwu, jako przysługujące w sytuacji, w której podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e) RODO (vide: art. 21 ust. 1 RODO).
 - f) prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w sytuacji, gdy uznają Państwo, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO);
- 7) Podanie przez Państwa danych osobowych w związku z ciążącym na Administratorze obowiązkiem prawnym jest obowiązkowe, a ich nieprzekazanie skutkować będzie brakiem realizacji celu, o którym mowa w punkcie 3.
- 8) Państwa dane mogą zostać przekazane podmiotom zewnętrznym na podstawie umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych tj.: dostawca usług informatycznych w zakresie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją w Urzędzie (E- Instytucja, ul. Marszałkowska 58, 00-545 Warszawa, dostawca usług informatycznych (IP-Serwis Marcin Paluch, ul. Wyspiańskiego 19/32, 87-300 Brodnica), hostingu poczty elektronicznej (IP-Serwis Paweł Drozdowicz, ul. Ceglana 18, 87-300 Brodnica), dostawcy usług doradztwa prawnego, archiwistycznych, niszczenia brakowania dokumentacji oraz elektronicznych nośników danych. Ponadto dane osobowe są ujawniane dostawcy usług pocztowych w przypadku korespondencji prowadzonej drogą pocztową, a także podmiotom lub organom uprawnionym na podstawie przepisów prawa.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZBICZNO NA LATA 2026-2035

Zbiczno

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ	7
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ	7
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ	9
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ	9
WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ	11
BADANIE ANKIETOWE	13
CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA	13
GMINA ZBICZNO W OPINII MIESZKAŃCÓW	14
WIZJA I MISJA	21
CELE STRATEGICZNE W SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ	22
KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH	24
OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ I WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	27
MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	32
SIEĆ OSADNICZA	32
SIEĆ TRANSPORTOWA	32
SYSTEM USŁUG SPOŁECZNYCH	33
SYSTEM PRZYRODNICZY	34
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	34
OBSZARY PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ	34
MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	35
USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ	36
POLITYKA PRZESTRZENNA NA POZIOMIE GMINNYM	36
POLITYKA PRZESTRZENNA NA POZIOMIE WOJEWÓDZKIM	44
POLITYKA PRZESTRZENNA NA POZIOMIE KRAJOWYM	71
OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	80
KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030	80

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU – STRATEGIA PRZYŚPIESZENIA 2030+	81
SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW	82
PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ STRATEGII	82
MONITORING ORAZ EWALUACJA STRATEGII	82
DOKUMENTY WYKONAWCZE	83
RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	89
SPIS TABEL	91

WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 stanowi podstawowy instrument długofalowego zarządzania Gminą. Strategia określa strategiczne kierunki rozwoju Gminy Zbiczno w perspektywie do 2035 r. Zadaniem Strategii jest wsparcie dla kierowania rozwojem i koordynacja działań samorządu w celu zapewnienia jak najlepszych warunków dla rozwoju Gminy. Gmina realizuje te działania zarówno w oparciu o własne zasoby, jak i pomoc zewnętrzną, m.in. fundusze europejskie.

Strategia Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Zbiczno, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategią Przyspieszenia 2030+ oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Strategia będzie wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Strategia Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 powstała w wyniku ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688) oraz ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940). Ponadto podstawę prawną dla wspomnianego dokumentu stanowią następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940);
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).

Przygotowanie Strategii poprzedziło również opracowanie dokumentu Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Zbiczno, której celem było przede wszystkim zidentyfikowanie najważniejszych uwarunkowań,

problemów i potencjałów Gminy oraz jej otoczenia w celu zaplanowania długofalowej polityki rozwoju.

Ponadto diagnoza stanu obecnego oraz wyznaczenie oczekiwań społeczności lokalnej odbyły się na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego za pośrednictwem formularza online udostępnionego na stronie internetowej Gminy Zbiczno.

Wnioski ze sporządzonej Diagnozy oraz wyników badania ankietowego pozwoliły sformułować wizję, misję oraz określić cele i kierunki działań, co zostało wyznaczone w Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r., podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej. W Strategii natomiast zawarte są wnioski z diagnozy.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ

Liczba osób zamieszkujących Gminę Zbiczno na koniec roku 2023 wynosiła 4 932, w tym 2 460 kobiet oraz 2 472 mężczyzn. Od 2021 r. liczba mieszkańców zwiększała się. Natomiast zgodnie z *Prognozą ludności dla gmin na lata 2023–2060* sporządzoną przez Główny Urząd Statystyczny w Gminie Zbiczno przewidywany jest spadek liczby ludności.

W 2023 r. odnotowano wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym oraz przewagę tej grupy nad osobami w wieku przedprodukcyjnym, co może wskazywać na występowanie w kolejnych latach niekorzystnego trendu w strukturze wiekowej – starzenia się społeczeństwa. Proces ten może w przyszłości przełożyć się na większe potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej, usług społecznych i świadczeń socjalnych.

Na terenie Gminy Zbiczno funkcjonują dwa zespoły szkół: Zespół Szkół w Pokrzydowie (w skład, którego wchodzi Przedszkole i Szkoła Podstawowa) Zespół Szkół w Zbicznie (w skład, którego wchodzi Przedszkole i Szkoła Podstawowa).

W obszarze pomocy społecznej zauważalna jest systematyczna poprawa sytuacji materialnej mieszkańców – w analizowanym okresie spada liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń oraz zmniejsza się liczba zasiłków pieniężnych. Nadal jednak głównymi przyczynami ubiegania się o pomoc pozostają ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Od listopada 2024 r. w Cichem w świetlicy wiejskiej funkcjonuje ośrodek wsparcia Dzienny Dom Pomocy. DDP w Cichem jest ośrodkiem przeznaczonym dla 30 osób przede wszystkim samotnych, w wieku 60+ potrzebujących wsparcia w codziennym

funkcjonowaniu. Ośrodek zapewnia usługi opiekuńcze, wyżywienie, aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej.

Opieka zdrowotna w Gminie jest zapewniona na poziomie podstawowym – funkcjonują dwa ośrodki zdrowia i dwie apteki, a w 2023 r. rozpoczęto korzystanie z teleporad.

W Gminie Zbiczno zadaniami z dziedziny kultury i sportu zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Zbicznie. GOKSiR zajmuje się organizacją imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. W ramach działalności statutowej Ośrodka funkcjonuje Gminna Publiczna Biblioteka w Zbicznie z filią w Pokrzydowie oraz świetlice wiejskie w: Cichem, Brzezinkach, Najmowie, Sumowie, Pokrzydowie, Lipowcu, Zbicznie i Sumówku. Placówki te odgrywają ważną rolę w życiu kulturalnym i edukacyjnym mieszkańców.

Na terenie Gminy Zbiczno znajduje się wiele obiektów sportowych, które służą mieszkańcom w rozwijaniu pasji i dbaniu o zdrowie fizyczne. Są to głównie ogólnodostępne kompleksy boisk sportowych, obiekty przyszkolne oraz hala sportowo-widowiskowa w Zbicznie. Warto zatem rozważyć inwestycje w większe i bardziej zróżnicowane obiekty sportowe, które mogłyby przyciągać mieszkańców oraz turystów, a także podnosić jakość życia i rozwijać lokalną ofertę rekreacyjną.

W Gminie Zbiczno znajduje się wiele zabytków w postaci budynków mieszkalnych, cmentarzy, parków dworskich i budynków gospodarczych.

Obszar Gminy Zbiczno charakteryzuje się atrakcyjnymi walorami przyrodniczymi, które pozytywnie wpływają na rozwój turystyki na tym obszarze. Do zasobów przyrodniczych Gminy należą: Obszar Natura 2000 - Ostoja Brodnicka oraz Dolina Drwęcy, Brodnicki Park krajobrazowy, 7 rezerwatów przyrody – Mieliwo, Stręszek, Okonek, Retno, Bachotek, Bagno Mostki i Rzeka Drwęca, 3 obszary chronionego obrazu – Doliny Osy i Gardęgi, Doliny Drwęcy i Doliny Dolnej Drwęcy, 37 użytków ekologicznych oraz 22 pomniki przyrody.

W zakresie zadań związanych z porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli Gmina Zbiczno wraz z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej Zbicznie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ściśle współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Brodnicy. Teren Gminy Zbiczno objęty jest działaniem Rewiru Dzielnicowych w Brodnicy, w ramach którego funkcjonują Dzielnice nr 10, nr 11 i nr 12.

Na terenie Gminy Zbiczno funkcjonują 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: Ochotnicza Straż Pożarna Zbicznie, Ochotnicza Straż Pożarna w Pokrzydowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Cichem, Ochotnicza Straż Pożarna w Sumowie.

W 2024 r. w Gminie Zbiczno w wyborach samorządowych odnotowano niższą frekwencję wyborczą niż w 2018 r. Jest to jednak niewielka różnica i w obu głosowaniach wzięło udział ponad 60% osób do tego uprawnionych.

Od 2020 r. Gmina Zbiczno osiąga nadwyżkę budżetową. W 2023 r. największe środki przeznaczono na gospodarkę komunalną, oświatę i transport. Wzrost wartości majątku Gminy o 17,6 mln zł w latach 2019–2023 świadczy o skutecznym wykorzystaniu funduszy na rozwój infrastruktury i podnoszenie jakości życia mieszkańców.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ

Gmina Zbiczno jest przykładem gospodarki lokalnej, opartej na małych i średnich przedsiębiorstwach. W ostatnich latach liczba zarejestrowanych firm stopniowo rośnie, co wskazuje na rosnącą aktywność przedsiębiorczą mieszkańców. Przeważają jednak mikroprzedsiębiorstwa, co ogranicza potencjał inwestycyjny. Struktura gospodarki lokalnej opiera się w dużej mierze na usługach, handlu, budownictwie oraz działalności związanej z obsługą rolnictwa i turystyki.

Na rynku pracy zauważalny jest spadek bezrobocia oraz zmniejszanie się liczby osób długotrwale bezrobotnych, co potwierdza poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

Gmina Zbiczno położona jest w północno-centralnej części Polski, wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie brodnickim. Północno-wschodnia granica Gminy Zbiczno stanowi jednocześnie fragment granicy województwa kujawsko-pomorskiego z województwem warmińsko-mazurskim.

Położenie Gminy Zbiczno jest jej istotnym atutem – znajduje się na atrakcyjnym turystycznie Pojezierzu Brodnickim, a jednocześnie ma dogodne połączenia komunikacyjne (droga krajowa nr 15).

Gmina Zbiczno sąsiaduje z gminami Biskupiec, Kurzętnik, Brodnica, Brzozie, Bobrowo i Jabłonowo Pomorskie.

W skład Gminy wchodzi 12 sołectw: Brzezinki, Ciche, Czystebłota, Gaj-Grzmięca, Lipowiec, Najmowo, Pokrzydowo, Sumowo, Sumówko, Zastawie, Zbiczno, Żmijewko.

Rada Gminy Zbiczno uchwałą nr II/23/2024 z dnia 29 maja 2024 r. przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego Gminy Zbiczno.

Natomiast na moment opracowywania Diagnozy w Gminie Zbiczno obowiązuje dokument planistyczny *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbiczno*, który został przyjęty przez Radę Gminy uchwałą Nr XXXVI/201/2017 dnia 22 sierpnia 2017 r.

Mieszkaniowy zasób Gminy Zbiczno obejmuje łącznie 9 lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących własność Gminy Zbiczno lub użytkowanych na prawach współwłasności z innymi osobami.

Gmina Zbiczno ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę przestrzenną dróg. Gmina dba o poprawę stanu i modernizację dróg lokalnych i inwestuje środki w celu ich rozbudowy. W samym roku 2022 przebudowano ok. 5 km dróg i wybudowano 630 m ścieżki pieszo-rowerowej. Według Raportu o stanie Gminy Zbiczno na rok 2023 sieć dróg gminnych liczy prawie 211 km.

Gmina Zbiczno ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodociągową (96,5%), natomiast stosunkowo słabo rozwiniętą kanalizację (42,8%) (stan na koniec 2023 r.). Większość mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina Zbiczno nie jest wyposażona we własną oczyszczalnię ścieków. Ścieki komunalne z terenu Gminy odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Mieście Brodnica administrowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Brodnicy.

WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski, Gmina Zbiczno usytuowana jest w: megaregionie Pozaalpejskiej Europy Środkowej, prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionie Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego oraz na terenie dwóch mezoregionów: Pojezierza Brodnickiego oraz Doliny Drwęcy.

Niemal cały teren Gminy leży na terenie Pojezierza Brodnickiego, które stanowi jeden z obszarów „Zielonych płuc Polski”.

W Gminie Zbiczno jest 16 jezior, które zajmują powierzchnię ok. 1220 ha, co stanowi 9,2% powierzchni całkowitej terenów Gminy. Do największych z nich zaliczyć można jeziora: Bachotek, Sosno i Zbiczno.

Klimat Gminy Zbiczno cechuje duża zmienność i przejściowość wynikająca z położenia pomiędzy łagodnym klimatem morskim na zachodzie, a bardziej surowym klimatem kontynentalnym na wschodzie.

Zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu Gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy na terenie Gminy Zbiczno znajduje się jedna Jednolita Część Wód Podziemnych: GW200039.

Ponadto Gmina zlokalizowana jest na terenie następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: LW20197, RW20001729665, LW20186, LW20187, LW20188, LW20189, LW20194, LW20196, RW20001128779, RW200017287899, RW200018287693, LW20175, LW20178, LW20179, LW20193, LW20181.

W zakresie gospodarki odpadami Gmina prowadzi selektywną zbiórkę i posiada Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Najwięcej odpadów stanowią tworzywa sztuczne, szkło i odpady biodegradowalne. Mimo, że ilość selektywnie zbieranych odpadów rosła do 2021 r., w ostatnich latach odnotowano spadek, co sugeruje potrzebę działań edukacyjnych i organizacyjnych.

W zakresie energii odnawialnej gmina dopiero zaczyna rozwijać potencjał – poza pojedynczymi instalacjami fotowoltaicznymi i małą elektrownią wodną nie ma większych inwestycji w OZE.

BADANIE ANKIETOWE

Badaniem objęto mieszkańców Gminy Zbiczno. Badanie zostało zrealizowane metodą CAWI (Computer Assisted Web Interview – ankieta w formie on-line). Formularz ankietowy składał się z metryczki oraz 53 pytań, w tym 50 pytań zamkniętych oraz 3 pytań otwartych.

Zakres badania obejmował kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe, co pozwoliło na poznanie opinii lokalnej społeczności dotyczących funkcjonowania Gminy, jej stanu, problemów i wyzwań identyfikowanych przez mieszkańców.

Badanie ankietowe przeprowadzone zostało w terminie od 1 do 31 marca 2025 r. w wersji elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Gminy Zbiczno. W wyniku realizacji badania uzyskano 71 ankiet.

Zaprezentowane w dalszej części rozdziału wyniki przeprowadzonego badania ankietowego nie odzwierciedlają oczywiście opinii i poglądów wszystkich mieszkańców, jednakże są niezwykle cennymi wskazówkami pomocnymi w planowaniu dalszych działań.

CHARAKTERYSTYKA UCZESTNIKÓW BADANIA

Istotnym elementem przeprowadzonego badania ankietowego była charakterystyka grupy docelowej. W tym celu każdy formularz ankietowy zawierał metryczkę, w której respondenci odpowiadali m.in. na pytania dotyczące struktury płci, wieku, wykształcenia oraz sytuacji zawodowej.

W badaniu ankietowym wzięło udział 71 osób, z czego 44 osoby stanowiły kobiety (62%), a 27 osób mężczyźni (38%).

Najliczniejszą grupę uczestników badania stanowiły osoby w wieku 31–40 lat (39%), a kolejną pod względem liczebności – osoby w wieku 41–50 lat (37%).

Najwięcej wśród osób ankietowanych deklarowało posiadanie wykształcenia wyższego (55%). 82% respondentów to osoby pracujące.

90% badanych to osoby zameldowane w Gminie Zbiczno, w tym 68% z nich to osoby mieszkające w Gminie dłużej niż 15 lat.

Uczestnikom badania zadano pytanie, czy w ciągu najbliższych 7 lat planują zmianę miejsca zamieszkania poza teren Gminy Zbiczno – 69% ankietowanych wskazało odpowiedź „nie”. Wynik ten wskazuje na stosunkowo wysoki poziom przywiązania mieszkańców do Gminy oraz stabilność ich planów życiowych, co może świadczyć o atrakcyjności lokalnych warunków życia.

GMINA ZBICZNO W OPINII MIESZKAŃCÓW

Jakość oferty edukacyjnej na terenie Gminy Zbiczno oceniana jest przez uczestników badania ankietowego umiarkowanie – odsetek ocen negatywnych (26,1%) i pozytywnych (30,4%) jest zbliżony, co może wskazywać na zróżnicowane doświadczenia mieszkańców w zależności od lokalizacji placówek lub indywidualnego kontaktu z systemem edukacji. Ponadto 43,5% respondentów wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Powyższe wyniki sugerują potrzebę wzmocnienia działań mających na celu poprawę i ujednolicenie standardów edukacyjnych w Gminie.

W podobny sposób ankietowani wyrażali opinie na temat dostępności przedszkoli i żłobków na terenie Gminy Zbiczno. Pozytywne oceny stanowią łącznie 28,5%, natomiast 30% odpowiadających wskazywało na niski lub bardzo niski poziom dostępności. Dodatkowo 41,4% respondentów nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Wyniki te mogą świadczyć o potrzebie dalszego rozwoju i zwiększenia dostępności placówek opiekuńczo-wychowawczych w Gminie.

70,4% (suma odpowiedzi „wysoko” i „bardzo wysoko” respondentów pozytywnie oceniło dostępność szkół podstawowych na terenie Gminy.

Zdaniem 39,4% badanych dostępność instytucji kultury na terenie Gminy Zbiczno jest na wysokim i bardzo wysokim poziomie. Jednakże 38% badanych wskazało, że jest ona na niskim lub bardzo niskim poziomie.

Liczba oraz atrakcyjność wydarzeń o charakterze kulturalnym organizowanych na terenie Gminy została negatywnie oceniona przez 63,4% odpowiadających.

Ocena liczby i atrakcyjności wydarzeń o charakterze sportowym na terenie Gminy Zbiczno wypadła niekorzystnie – 46,5% respondentów uznało ofertę sportową za „niską” lub „bardzo niską”. Odpowiedzi pozytywne, stanowiły łącznie 28,1% wszystkich wskazań.

25,4% badanych wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Ogólny obraz wskazuje na potrzebę rozwoju i uatrakcyjnienia oferty sportowej w Gminie Zbiczno.

Dostępność i jakość przestrzeni rekreacyjnych została oceniona „nisko” i „bardzo nisko” przez 54,3% ankietowanych. Natomiast 25,8% odpowiadających wskazało na „niski” i „bardzo niski” poziom.

43,6% badanych niekorzystnie oceniło dostępność i jakość obiektów rekreacji, takich jak place zabaw, boiska sportowe, obiekty sportowe. Jednocześnie 35,2% uczestników badania wyraziło zadowolenie, wskazując odpowiedzi „wysoko” (29,6%) lub „bardzo wysoko” (5,6%).

64,85% respondentów uważa, że dostępność infrastruktury zdrowotnej na terenie Gminy Zbiczno nie jest wystarczająca. Jednocześnie 241,1% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Jakość usług z zakresu ochrony zdrowia w Gminie Zbiczno również nie jest odbierana pozytywnie przez uczestników badania, 52,9% zapytanych o ocenę wskazało odpowiedź „nisko” lub „bardzo nisko”. Przy czym 35,7% mieszkańców nie wyraziło konkretnej opinii w tym zakresie.

Zdania są podzielone w przypadku opinii na temat aktywności i zaangażowania społecznego mieszkańców Gminy Zbiczno – 32,9% oceniło ten aspekt pozytywnie, natomiast 37,2% było odmiennego zdania.

38% badanych „nisko” i „bardzo nisko” klasyfikuje działalność pozarządowych funkcjonujących w granicach Gminy Zbiczno.

33,8% uczestników badania oceniło korzystnie poziom pomocy społecznej w Gminie Zbiczno. Należy jednak zaznaczyć, że 45,1% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Zdaniem 40% osób biorących udział w badaniu w Gminie Zbiczno jest bezpiecznie. Jednocześnie 38,6% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

80,3% respondentów wskazało na trudności w znalezieniu zatrudnienia na terenie Gminy Zbiczno.

Zdecydowana większość respondentów ocenia dostępność ofert pracy i możliwości rozwoju zawodowego na terenie Gminy Zbiczno negatywnie. Aż 80,2% wskazuje na niski lub bardzo niski poziom w tym zakresie.

45,1% badanych oceniło nisko i bardzo nisko atrakcyjność inwestycyjną obszaru Gminy Zbiczno. Jednocześnie należy zaznaczyć, że 33,8% odpowiadających nie wypowiedziało się znacząco w tej kwestii. Wyniki te wskazują na konieczność wzmocnienia działań promujących Gminę jako miejsce atrakcyjne dla lokowania inwestycji i rozwoju biznesu.

40,9% uczestników badania uważa, że warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Gminy Zbiczno nie są korzystne. Jednocześnie 47,9% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Według 57,8% ankietowanych poziom przedsiębiorczości w Gminie jest na niskim lub bardzo niskim poziomie. Natomiast 36,6% badanych nie miało zdania w tym temacie. Uzyskane wyniki sugerują potrzebę wdrożenia działań wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz inicjatyw promujących zakładanie nowych firm.

49,3% uczestników badania negatywnie oceniło wsparcie ze strony Gminy dedykowane dla przedsiębiorców działających na jej terenie. Należy jednak zaznaczyć, że 47,9% mieszkańców nie wypowiedziało się znacząco w tej kwestii

Nisko i bardzo nisko ocenione zostało również wsparcie dedykowane osobom planującym rozpocząć działalność gospodarczą (36,6%). Jednocześnie 44,2% badanych nie wyraziło konkretnego zdania w tym temacie.

W zakresie oceny stanu dróg gminnych na obszarze Gminy Zbiczno przeważały odpowiedzi „nisko” (38%) i „bardzo nisko” (26,8%). Sygnalizuje to konieczność podjęcia inwestycji w tym obszarze.

W opinii 88,6% ankietowanych na terenie Gminy jest niska lub bardzo niska dostępność transportu zbiorowego.

47,1% respondentów twierdzi, że Gmina Zbiczno nie posiada wystarczającej infrastruktury rowerowej. 30% badanych jest odmiennego zdania.

47,9% uczestników badania pozytywnie oceniło jakość infrastruktury rowerowej na terenie Gminy Zbiczno. Natomiast 29,6% ankietowanych wskazało na niewystarczający poziom w tym aspekcie. Warto więc rozważyć działania mające na celu poprawę jakości ścieżek rowerowych w miejscach, gdzie jest to konieczne.

Znaczna część mieszkańców (42,3%) ocenia negatywnie dostępność chodników na terenie Gminy Zbiczno, co wskazuje na potrzebę rozwoju infrastruktury pieszej i zwiększenia jej dostępności.

Opinie mieszkańców na temat jakości i stanu nawierzchni chodników są podzielone – niemal tyle samo osób ocenia je pozytywnie (38,1%), co negatywnie (38%). Oznacza to, że brak jest wyraźnej przewagi jednej opinii nad drugą, a temat ten może być kwestią sporną lub wymagającą dalszej poprawy i monitorowania.

Stan techniczny oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Zbiczno jest oceniany raczej krytycznie – negatywne opinie (42,2%) znacząco przeważają nad pozytywnymi (25,3%), co wskazuje na potrzebę modernizacji lub poprawy jakości tego elementu infrastruktury.

59,2% respondentów uważa, że przestrzeń publiczna na terenie Gminy nie jest dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami. Natomiast aż 33,8% zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

54,3% osób biorących w badaniu wskazało na dobry stan budynków użyteczności publicznej.

W odniesieniu do stanu obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Gminy uzyskano rozbieżne odpowiedzi – 15,5% ankietowanych uznaje, że są w dobrym stanie, natomiast 17% jest odmiennego zdania. Natomiast aż 67,6% wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wśród uczestników brak jest wyraźnej opinii również na temat dostępności architektonicznej budynków użyteczności publicznej znajdujących się na terenie Gminy Zbiczno. Niewielki odsetek ocenia je pozytywnie (15,5%) lub negatywnie (12,7%), natomiast zdecydowana większość (71,8%) nie potrafiła wyrazić zdania. Może to wskazywać na niski poziom wiedzy lub zainteresowania tym zagadnieniem.

W przypadku dostępności infrastruktury wodociągowej, oceny są korzystne – 29,6% wskazało wysoki lub bardzo wysoki poziom, a negatywne oceny wyniosły 18,1%.

35,3% ankietowanych ocenia stan infrastruktury wodociągowej na terenie Gminy Zbiczno jako niski lub bardzo niski, podczas gdy 23,9% respondentów oceniło ten aspekt pozytywnie.

Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej jest na niskim lub bardzo niskim poziomie w opinii 39,5% respondentów. Jednocześnie aż 52,1% badanych wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”. Pozytywnie oceniony został jej stan przez 8,4% ankietowanych.

Stan infrastruktury kanalizacyjnej w Gminie Zbiczno jest oceniany raczej krytycznie – 32,4% respondentów uznaje go za niski lub bardzo niski, a jedynie 8,4% ocenia go pozytywnie. Jednocześnie ponad połowa ankietowanych (59,2%) nie ma zdania w tej kwestii, co może wskazywać na brak wiedzy w tym zakresie.

Ocena dostępności i jakości infrastruktury telekomunikacyjnej na terenie Gminy Zbiczno wskazuje, że większość odpowiadających postrzega ją na niskim lub bardzo niskim poziomie – dostępność oceniło tak 51,5% respondentów, a jakość 51,4%.

Poziom cyfryzacji usług na terenie Gminy Zbiczno jest oceniany przez uczestników badania niekorzystnie (46,5%). Natomiast 15,5% uważa, że poziom cyfryzacji jest wysoki. 38% respondentów miało trudności z jednoznaczną oceną. Można więc stwierdzić, że cyfryzacja usług na terenie Gminy wymaga dalszego rozwoju i poprawy.

Ogólny stan środowiska naturalnego na terenie Gminy Zbiczno jest na dobrym poziomie zdaniem 70,5% uczestników badania.

Zdecydowana większość mieszkańców Gminy (80,3%) ocenia jakość powietrza jako dobrą, co świadczy o pozytywnej percepcji stanu środowiska w tym zakresie.

64,8% ankietowanych oceniło pozytywnie jakość wód powierzchniowych na terenie Gminy Zbiczno. Przy czym 25,4% badanych zaznaczyło odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Czystość obszarów zalesionych została oceniona pozytywnie przez 59,2% osoby biorące udział w badaniu ankietowym.

55,7% uczestników badania wyraziło pozytywną opinię na temat czystości i porządku w Gminie Zbiczno.

Opinie mieszkańców na temat poziomu świadomości ekologicznej są podzielone – 38% badanych ocenia ją jako niską lub bardzo niską, podczas gdy 32,4% ma odmienne zdanie. Wskazuje to na brak jednoznacznej oceny w tym zakresie.

Jakość systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Zbiczno jest oceniana raczej pozytywnie – 39,4% ankietowanych wyraża dobrą opinię na jego temat, podczas gdy 29,6% ocenia go negatywnie, co wskazuje na przewagę ocen pozytywnych, ale także na istnienie istotnej grupy osób niezadowolonych z funkcjonowania systemu.

Nie wypowiedziano się znacząco w zakresie rozwoju OZE na terenie Gminy Zbiczno.

Ocena działań Gminy Zbiczno w zakresie ochrony środowiska jest wśród mieszkańców rozproszona – 16,9% ankietowanych oceniło je pozytywnie, 19,8% negatywnie, natomiast aż 63,3% odpowiedzi wskazało „trudno powiedzieć”. Wyniki te sugerują, że większość uczestników badania nie ma wyraźnej opinii na ten temat, co może wskazywać na potrzebę lepszej komunikacji i edukacji ekologicznej.

Zdaniem osób biorących udział w badaniu do najważniejszych czynników dla rozwoju Gminy Zbiczno należą: rozwój usług społecznych, stan infrastruktury drogowej, rozwój lokalnego rynku pracy oraz komunikacja.

Respondenci uważają, że Gmina Zbiczno powinna być w szczególności kojarzona z: bezpiecznym i atrakcyjnym miejscem do życia, dobrym stanem infrastruktury technicznej oraz dobrym stanem środowiska.

Ankietowani najczęściej za największy atut Gminy Zbiczno uznają jej wyjątkowe położenie wśród jezior i lasów, czyste środowisko i potencjał turystyczny, ale część respondentów sygnalizuje niewykorzystanie tych walorów i brak rozwoju.

Na podstawie uzyskanych odpowiedzi można wyszczególnić główne problemy, które wymagają pilnego rozwiązania. Najczęściej wskazywano kwestie infrastruktury drogowej i komunikacji – złą jakość dróg gminnych i powiatowych, brak chodników, ścieżek rowerowych, niebezpieczne drzewa przy jezdniach oraz niewystarczające oświetlenie

uliczne. Kolejnym istotnym obszarem jest edukacja i opieka nad dziećmi, w tym brak przedszkoli i żłobków, niska jakość kształcenia, niezadowolenie z systemu oceniania w szkołach oraz ograniczona liczba zajęć dodatkowych. Respondenci zwracają także uwagę na brak infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej – niedostateczną liczbę placów zabaw, boisk, miejsc dla młodzieży oraz brak wydarzeń kulturalnych. Istotne są również problemy społeczne i związane z bezpieczeństwem, takie jak bezrobocie, uzależnienia, wandalizm oraz potrzeba wsparcia dla osób starszych i samotnych. Wśród zgłoszeń pojawiały się też kwestie środowiskowe, w tym smog, gospodarka ściekowa i wywóz odpadów, a także niedostateczny dostęp do szybkiego internetu. Ponadto mieszkańcy sygnalizowali potrzebę współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami oraz społecznością.

Odpowiedzi uczestników badania pozwoliły określić, które inwestycje i działania powinny być priorytetowo realizowane w najbliższym czasie. Najczęściej wskazywano konieczność poprawy infrastruktury drogowej – remonty i przebudowy dróg gminnych i powiatowych, budowę chodników oraz ścieżek rowerowych, często z oświetleniem. Ważnym elementem jest także rozwój infrastruktury cyfrowej, w tym dostęp do szybkiego internetu szerokopasmowego, co wspierać będzie zarówno edukację, jak i rozwój lokalnej gospodarki. Równoległe ankietowani podkreślali potrzebę rozwoju edukacji i opieki nad dziećmi poprzez budowę nowych przedszkoli i żłobków oraz poprawę oferty placówek edukacyjnych, w tym dostosowanie szkół i przedszkoli do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Istotne są także inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną – place zabaw, boiska, centra rekreacyjne, plaże z atrakcjami oraz bezpieczne trasy pieszo-rowerowe. Wielu respondentów wskazało na potrzebę tworzenia nowych miejsc pracy i wspierania lokalnych przedsiębiorców, co ma przeciwdziałać bezrobociu i migracji młodych ludzi. Zwracano również uwagę na ochronę środowiska, w tym kanalizację, dbałość o czystość terenów przy jeziorach i lasach oraz promowanie turystyki ekologicznej. Dodatkowo wskazywano na konieczność zwiększenia bezpieczeństwa, np. poprzez poprawę oświetlenia dróg i ścieżek, rozwój komunikacji publicznej z Brodnicą i Jabłonowem Pomorskim oraz budowę infrastruktury ułatwiającej aktywność pieszą i rowerową.

WIZJA I MISJA

W trakcie opracowywania Strategii istotne jest wskazanie wizji i misji, których rolą jest uregulowanie przyszłych działań, do których zmierza Gmina Zbiczno, wyznaczenie kierunków rozwoju, a także sposobów jej postępowania.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Gminy Zbiczno oraz opinie mieszkańców uzyskane w ramach badania ankietowego pozwoliły na sformułowanie strategicznych kierunków działań wyrażonych w wizji i misji.

Wizja obrazuje stan docelowy Gminy Zbiczno w 2035 r. ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy, wyznacza zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych działań oraz jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

Uwzględniając powyższe, sformułowano następującą wizję:

Gmina Zbiczno to nowoczesna i przyjazna wspólnota, w której mieszkańcy tworzą silny kapitał społeczny oparty na współpracy i aktywności. Sprzyjające warunki dla rozwoju gospodarczego przyciągają inwestycje i wspierają lokalną przedsiębiorczość. Dostępna i funkcjonalna przestrzeń publiczna sprzyja integracji, rekreacji i wysokiej jakości życia. Rozwój gminy opiera się na zrównoważonym gospodarowaniu zasobami i ochronie środowiska, zapewniając harmonijną przyszłość dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Misja ma za zadanie w zwięzły sposób ukazać kierunek rozwoju Gminy Zbiczno. Koncentruje się na wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom. Wskazuje ogólny trend podążania Gminy w procesach rozwojowych, który jest zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych osób, w tym w szczególności mieszkańców.

Brzmienie misji Gminy Zbiczno jest następujące:

Misją Gminy Zbiczno jest dążenie do budowania nowoczesnej i przyjaznej wspólnoty, w której mieszkańcy rozwijają swój potencjał, lokalna gospodarka rozwija się w sprzyjających warunkach, a przestrzeń publiczna i środowisko naturalne są chronione i kształtowane z myślą o zrównoważonej przyszłości.

CELE STRATEGICZNE W SFERZE SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ, PRZESTRZENNEJ I KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWEJ

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1 153) wskazuje, że obowiązkowym punktem w strategii rozwoju gminy jest wyznaczenie celów strategicznych rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy, natomiast cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego i ukazują sposób realizacji celów strategicznych.

Kolejna tabela przedstawia cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym określone dla Gminy Zbiczno w perspektywie czasowej do 2036 r.

Tabela 1 Cele strategiczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej

SFERA SPOŁECZNA	Budowanie silnego kapitału społecznego
	Zapewnienie równego dostępu do edukacji
	Integracja społeczności lokalnej
SFERA GOSPODARCZA	Tworzenie sprzyjającego otoczenia dla rozwoju gospodarczego
	Wzmacnianie potencjału gospodarczego
	Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców
	Aktywna współpraca Gminy
SFERA PRZESTRZENNA	Zapewnienie dostępnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej
	Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną
	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej
SFERA KLIMATYCZNO- ŚRODOWISKOWA	Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gminy
	Kompleksowe działania w zakresie efektywności energetycznej
	Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu

Źródło: opracowanie własne

KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia musi określać kierunki działań, które gmina zamierza podejmować w celu realizacji celów strategicznych.

Kierunki działań wskazują przyjętą strategię postępowania, a także służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju Gminy Zbiczno w perspektywie do 2036 r.

Kolejne tabele przedstawiają planowane kierunki działań dla osiągnięcia celów strategicznych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Tabela 2 Kierunki działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej

Budowanie silnego kapitału społecznego		
SFERA SPOŁECZNA	Zapewnienie równego dostępu do edukacji	Budowa przedszkoli na terenie Gminy
		Rozwój kompetencji uczniów i nauczycieli
		Kształtowanie postaw kulturowych wśród dzieci i młodzieży
	Integracja społeczności lokalnej	Tworzenie miejsc służących integracji i aktywizacji
		Wsparcie instytucji kultury
		Edukacja integracyjna
SFERA GOSPODARCZA	Tworzenie sprzyjającego otoczenia dla rozwoju gospodarczego	
	Wzmacnianie potencjału gospodarczego	Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej
		Zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjno-sportowo-turystycznej
		Promocja Gminy

	Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców	Tworzenie warunków do powstawania nowych podmiotów gospodarczych	
		Organizacja szkoleń i warsztatów	
	Aktywna współpraca Gminy	Promocja lokalnych inicjatyw biznesowych i produktów regionalnych	
		Rozwijanie partnerstwa strategicznego	
		Intensyfikacja działań wspólnych z organizacjami pozarządowymi	
SFERA PRZESTRZENNA	Zapewnienie dostępnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej		
	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	Przebudowa dróg gminnych	
	Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	
		Modernizacja hydroforni i przepompowni ścieków	
		Rozwój szerokopasmowego internetu	
SFERA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gminy		
	Kompleksowe działania w zakresie efektywności energetycznej	Zwiększenie wykorzystania OZE	
		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych	
		Termomodernizacja budynków komunalnych	
		Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej	
			Instalacja energooszczędnych systemów oświetleniowych
	Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu	Zwiększanie naturalnej retencji	
		Ochrona bioróżnorodności	
Propagowanie postaw proekologicznych			
Wsparcie służb ratowniczych			

Źródło: opracowanie własne

OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ I WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), strategia rozwoju gminy określa w szczególności oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich realizacji. Rezultaty te obejmują zarówno przewidywane efekty podejmowanych działań, jak i potencjalne skutki, których nie można w pełni przewidzieć.

Ważnym wymogiem przy formułowaniu rezultatów jest ich weryfikowalność i mierzalność. Dlatego dla każdego z oczekiwanych efektów określono konkretne wskaźniki, umożliwiające monitorowanie postępów i ocenę stopnia realizacji strategii. Wskaźniki te pozwalają zarówno gminie, jak i mieszkańcom, śledzić skuteczność podejmowanych działań oraz identyfikować obszary wymagające dodatkowego wsparcia lub korekty.

W niniejszym dokumencie rezultaty i wskaźniki zostały pogrupowane według głównych kierunków działań w czterech kluczowych sferach funkcjonowania Gminy, tj. społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Przyjęte podejście zapewnia spójność między celami strategicznymi a realnymi działaniami, pozwala planować inwestycje w oparciu o mierzalne efekty oraz wspiera transparentność i kontrolę nad realizacją Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno. Dzięki temu dokument staje się nie tylko narzędziem planistycznym, ale również instrumentem zarządzania rozwojem Gminy w sposób zrównoważony i efektywny.

W kolejnych tabelach przedstawiono oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia.

Tabela 3 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze społecznej

Budowanie silnego kapitału społecznego					
	Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Mierniki osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
SFERA SPOŁECZNA	Zapewnienie równego dostępu do edukacji	Budowa przedszkoli na terenie Gminy	Zwiększenie dostępności miejsc przedszkolnych dla dzieci w wieku 3–6 lat	Liczba miejsc przedszkolnych	200
		Rozwój kompetencji uczniów i nauczycieli	Wzrost jakości procesu nauczania i wyników edukacyjnych	Liczba podjętych działań	4
		Kształtowanie postaw kulturowych wśród dzieci i młodzieży	Zwiększenie uczestnictwa młodych mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych	Liczba podjętych działań	4
	Integracja społeczności lokalnej	Tworzenie miejsc służących integracji i aktywizacji	Zwiększenie poziomu integracji i aktywizacji społecznej	Liczba powstałych/zmodernizowanych miejsc	8
		Wsparcie instytucji kultury	Podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje kultury	Liczba podjętych działań	5
		Edukacja integracyjna	Wzrost świadomości społecznej na temat potrzeb osób niepełnosprawnych i znaczenia wsparcia opiekunów	Liczba osób objętych wsparciem	50

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze gospodarczej

Tworzenie sprzyjającego otoczenia dla rozwoju gospodarczego				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Mierniki osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
Wzmacnianie potencjału gospodarczego	Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej	Długość wybudowanej trasy	10 km
	Zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjno-sportowo-turystycznej	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej	Liczba osób odwiedzających	1 000
	Promocja Gminy	Zwiększenie rozpoznawalności Gminy	Liczba podjętych działań	2
Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców	Tworzenie warunków do powstawania nowych podmiotów gospodarczych	Zwiększenie wsparcia dla przedsiębiorców	Liczba podjętych działań	2
	Organizacja szkoleń i warsztatów	Wzrost poziomu kompetencji	Liczba podjętych działań	2
	Promocja lokalnych inicjatyw biznesowych i produktów regionalnych	Wzrost rozpoznawalności lokalnych produktów i usług	Liczba podjętych działań	2
Aktywna współpraca Gminy	Rozwijanie partnerstwa strategicznego	Nawiązanie współpracy z podmiotami zewnętrznym	Liczba podjętych działań	1
	Intensyfikacja działań wspólnych z organizacjami pozarządowymi	Wzrost zaangażowania NGO w realizację zadań publicznych	Liczba podjętych działań	1

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze przestrzennej

Zapewnienie dostępnej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej					
	Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Mierniki osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
SFERA PRZESTRZENNA	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej	Przebudowa dróg gminnych	Poprawa jakości i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej	Długość przebudowanych dróg	33,85 km
		Budowa i przebudowa chodników na terenie Gminy	Poprawa bezpieczeństwa pieszych	Długość wybudowanego/ Przebudowanego ciągu	5 km
	Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Zwiększenie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej	10 km
				Długość wybudowanej sieci wodociągowej	10 km
		Modernizacja hydroforni i przepompowni ścieków	Poprawa jakości i ciągłości dostaw wody oraz odprowadzania ścieków	Liczba zmodernizowanych obiektów	5
		Rozwój szerokopasmowego internetu	Zwiększenie dostępu do szerokopasmowego internetu	Liczba podjętych działań	1

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 6 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze klimatyczno-środowiskowej

Wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gminy					
	Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwany rezultat	Mierniki osiągnięcia	Wskaźnik osiągnięcia
SFERA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	Kompleksowe działania w zakresie efektywności energetycznej	Zwiększenie wykorzystania OZE	Poprawa efektywności energetycznej	Liczba budynków wyposażonych w OZE	2
		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznych		Liczba zmodernizowanych obiektów	1
		Termomodernizacja budynków komunalnych		Liczba zmodernizowanych obiektów	3
		Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej		Liczba zmodernizowanych obiektów	1
		Instalacja energooszczędnych systemów oświetleniowych		Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej	Liczba punktów świetlnych
	Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu	Zwiększanie naturalnej retencji	Zapobieganie powodziom i ograniczanie skutków suszy	Liczba podjętych działań	2
		Ochrona bioróżnorodności	Ochrona środowiska naturalnego	Liczba podjętych działań	2
		Propagowanie postaw proekologicznych	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Liczba podjętych działań	3
		Wsparcie służb ratowniczych	Zwiększenie skuteczności i szybkości reakcji służb ratowniczych	Liczba podjętych działań	2

Źródło: Opracowanie własne

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej opracowuje się głównie na podstawie zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentów planistycznych, w tym także na szczeblu regionalnym.

Na kształt modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wpływają przede wszystkim: powiązania komunikacyjne, obszary wartościowe pod względem przyrodniczym, zdiagnozowane problemy, potrzeby i możliwości rozwojowe danej gminy. Odgórnie nie narzuca się treści i formy modelu, ponieważ jego wygląd uzależniony jest od elementów właściwych danej jednostce terytorialnej. Na model funkcjonalno-przestrzenny składają się część opisowa i część graficzna.

SIEĆ OSADNICZA

Strukturę osadniczą Gminy Zbiczno tworzy 36 miejscowości (wsi i osad), na które składa się 12 sołectw: Brzezinki, Ciche, Czystebłota, Gaj-Grzmięca, Lipowiec, Najmowo, Pokrzydowo, Sumowo, Sumówko, Zastawie, Zbiczno i Żmijewo.

Miejscowość Zbiczno stanowi siedzibę Gminy.

W hierarchii sieci osadniczej zawartej w „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+”, miejscowość Zbiczno zaliczona została do grupy ośrodków lokalnych. Ośrodki lokalne stanowią miasta nie zaliczone do wyższych poziomów hierarchicznych oraz miejscowości wiejskie stanowiące siedziby gmin. Są to miejsca koncentracji działalności skierowanych na obsługę mieszkańców gminy, w tym także obsługę rolnictwa, a ich oddziaływanie rzadko wykracza poza granice gminy.

SIEĆ TRANSPORTOWA

Osie komunikacyjne Gminy Zbiczno wyznaczają drogi powiatowe, uzupełnione siecią 26 dróg gminnych. Ponadto przez południowo-zachodnią część Gminy przebiega linia kolejowa nr 208 Brodnica – Jabłonowo Pomorskie ze stacją kolejową w Najmowie. Jest to jednotorowa, niezelektryfikowana linia łącząca Działdowo z Chojnicami, prowadząca

przez m.in. Lidzbark, Brodnicę, Jabłonowo Pomorskie, Grudziądz, Laskowice, Wierzchucin i Tucholę.

W przypadku rozwoju systemu transportowego Gminy Zbiczno kluczowy jest projekt Rewitalizacja linii kolejowej nr 208, co zaznaczono na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej.

SYSTEM USŁUG SPOŁECZNYCH

Na terenie Gminy Zbiczno funkcjonują dwa zespoły szkół:

- Zespół Szkół w Pokrzydowie, w skład którego wchodzi Przedszkole i Szkoła Podstawowa,
- Zespół Szkół w Zbicznie, w skład którego wchodzi Przedszkole i Szkoła Podstawowa.

W Gminie Zbiczno zadaniami z dziedziny kultury i sportu zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Zbicznie, w strukturach którego funkcjonuje m.in. Gminna Biblioteka Publiczna w Zbicznie z filią w Pokrzydowie.

Zgodnie z rejestrem zabytków nieruchomych województwa kujawsko-pomorskiego na terenie Gminy Zbiczno znajdują się następujące obiekty:

- Zespół Kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP (kościół, cmentarz przykościelny, ogrodzenie terenu kościoła i cmentarza) w miejscowości Pokrzydowo;
- Zespół dworsko-parkowy (dwór, park, budynek obory) w miejscowości Tomki;
- Kościół parafialny p.w. św. Jakuba Apostoła w miejscowości Żmijewo;

oraz stanowiska archeologiczne:

- Grodzisko późnośredniowieczne w miejscowości Pokrzydowo;
- Grodzisko wczesnośredniowieczne w miejscowości Pokrzydowo;
- Grodzisko wczesnośredniowieczne w miejscowości Żmijewko.

SYSTEM PRZYRODNICZY

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie Gminy Zbiczno zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 - Ostoja Brodnicka oraz Dolina Drwęcy;
- Brodnicki Park krajobrazowy;
- 7 rezerwatów przyrody – Mielowo, Stręszek, Okonek, Retno, Bachotek, Bagno Mostki i Rzeka Drwęca;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Osy i Gardęgi,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy;
- 37 użytków ekologicznych;
- 22 pomniki przyrody.

Obszar Gminy Zbiczno praktycznie w całości położony jest na terenie wyznaczonych korytarzy ekologicznych – Lasy Brodnickie KPnC-13D.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, Gmina Zbiczno należy do obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, cały obszar Gminy Zbiczno został zaliczony do OSI zdefiniowanego jako OSI obszarów peryferyjności transportowej.

OBSZARY PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ

Polityka terytorialna w województwie kujawsko-pomorskim prowadzona jest na czterech poziomach: Stołecznym Obszarze Rozwojowym (poziom I), Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia (poziom II), Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Włocławka, Grudziądz i Inowrocławia (poziom III), Obszarach Prowadzenia Polityki Terytorialnej (dalej: OPPT), związanych z miastami powiatowymi i obszarami powiązanymi

z nimi funkcjonalnie (poziom IV). Gmina Zbiczno ze względu na swoje położenie została zaliczona do OPPT Brodnica.

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Na mapie (stanowiącej odrębny załącznik) zaprezentowano model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Zbiczno. W celu zachowania czytelności dane przedstawiono na dwóch oddzielnych arkuszach – pierwszym zawierającym rysunek modelu, a drugim legendę.

USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

POLITYKA PRZESTRZENNA NA POZIOMIE GMINNYM

ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY POWIETRZA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Na obszarze Gminy Zbiczno występują zarówno powierzchniowe, jak i obiektowe formy ochrony przyrody, co implikuje konieczność stosowania przepisów wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940, z 2025 r. poz. 884), a przy tym powoduje ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym celem ochrony krajobrazu, bioróżnorodności czy walorów przyrodniczych.

W odniesieniu do Obszarów Natura 2000 zlokalizowanych na terenie Gminy istotne są zasady określone w ramach planów zadań ochronnych. Podstawowym celem ochrony Brodnickiego Parku Krajobrazowego jest ochrona części obszaru Pojezierza Brodnickiego ze względu na występujące rzadkie i chronione gatunki grzybów, roślin i zwierząt oraz siedliska gatunków ptaków chronionych, a także dla ochrony historycznych śladów kultury materialnej regionu, dla zachowania i popularyzacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy obowiązują przepisy uchwały Nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy. W przypadku każdego rezerwatu znajdującego się w granicach gminy, obowiązują plany ochrony.

Wobec użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie Gminy wprowadzono między innymi zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- dokonywania zmian stosunków wodnych (jeśli nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej),

- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- umieszczania tablic reklamowych.

Obszar gminy Zbiczno praktycznie w całości położony jest na terenie wyznaczonych korytarzy ekologicznych – Lasy Brodnickie KPnC-13D. Wskazywane korytarze pełnią funkcję ponadlokalnych krajowych ciągów ekologicznych i są najważniejszym w regionie komponentem ogólnokrajowej sieci obszarów uznanych za kluczowe dla ochrony przyrody w Polsce oraz zachowania pełni różnorodności biologicznej na poziomie ogólnoeuropejskim (Natura 2000). Funkcją wiodącą powinno być utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu, w tym w szczególności dbałość o ograniczenie w tworzeniu barier dla migracji roślinności oraz zwierząt.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, a także szczególne walory przyrodnicze Gminy Zbiczno, wśród zasad ochrony środowiska i jego zasobów dla Gminy można wymienić przede wszystkim:

- zapewnienie zrównoważonego rozwoju,
- zachowanie i ochrona istniejących form ochrony przyrody, a także korytarzy ekologicznych,
- ograniczanie niskiej emisji,
- zachowanie ciszy i czystości akwenów,
- zwiększanie powierzchni terenów zielonych,
- zarządzanie zasobami wodnymi – poprzez programy retencji, przywracanie starorzeczy czy torfowisk jako naturalnych filtrów dla wód i jezior.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W Gminie Zbiczno obowiązuje Gminna Ewidencja Zabytków przyjęta zarządzeniem nr 63/2015 Wójta Gminy Zbiczno z dnia 31 grudnia 2015 r., zaktualizowana Zarządzeniem

nr 113/2025 Wójta Gminy Zbiczno z dnia 6 listopada 2025 r. Ponadto ochronie konserwatorskiej podlegają zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Ochronie archeologicznej podlegają zlokalizowane w granicach Gminy stanowiska archeologiczne.

Ponadto na obszarze Gminy Zbiczno zlokalizowane są ważne pod względem krajobrazu kulturowego aleje drzew, z których dwie: aleja lipowa w Pokrzydowie oraz aleja drzew w miejscowości Rytebłota objęte są ochroną prawną w postaci pomników przyrody.

W zakresie dziedzictwa kulturowego i zabytków Gminy Zbiczno określono między innymi następujące zasady:

- zachowanie historycznych układów osadniczych i przestrzennych wsi i osad,
- utrzymanie charakterystycznych dominant krajobrazowych,
- dostosowanie nowej zabudowy do skali, formy i kompozycji urbanistycznej obszarów o wartościach zabytkowych,
- ochrona obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru i ewidencji,
- ścisła ochrona stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru oraz tych ujętych w ewidencji konserwatorskiej,
- obowiązek prowadzenia badań archeologicznych w granicach „stref ochrony stanowisk archeologicznych” przed rozpoczęciem inwestycji wymagających prac ziemnych,
- utrzymanie i rewaloryzacja elementów krajobrazu kulturowego (aleje, parki, historyczne drogi), które stanowią świadectwo tradycji i historii regionu.

Na terenie Gminy nie stwierdzono dóbr kultury współczesnej, które zostały objęte ochroną.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW, W TYM OKREŚLENIA SZCZEGÓLNYCH POTRZEB W ZAKRESIE NOWEJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Układ osadniczy Gminy Zbiczno opiera się na tradycyjnych wsiach i ośrodkach usługowych z zabudową jednorodzinną, zagrodową oraz letniskową przy jeziorach. Celem zapewnienia ładu przestrzennego i harmonijnego rozwoju osadnictwa ustalono następujące zasady:

- rozwój zabudowy mieszkaniowej głównie poprzez dogęszczanie istniejących wsi,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy na terenach otwartych,
- lokalizacja zabudowy letniskowej wyłącznie na wyznaczonych terenach,
- dostosowanie nowej zabudowy do charakteru krajobrazu i tradycji budowlanych wsi,
- rezerwa terenów pod zabudowę mieszkaniową zgodnie z prognozą demograficzną.

Założeniem Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno jest podniesienie jakości życia mieszkańców. Realizacja tego celu wymaga szczególnego uwzględnienia potrzeb mieszkaniowych ludności poprzez rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej. Potrzeba ta wynika z kilku kluczowych przesłanek:

- wzrost liczby mieszkańców – działania ujęte w Strategii mają na celu przyciągnięcie nowych mieszkańców oraz inwestorów, analiza procesów demograficznych wykazała stałe zwiększanie się liczby ludności na terenie Gminy Zbiczno,
- odpowiedź na wyzwania demograficzne – diagnoza sytuacji społecznej wskazuje na konieczność stworzenia zróżnicowanej oferty mieszkaniowej, dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców, w tym osób młodych, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Nowa zabudowa powinna uwzględniać zarówno mieszkania socjalne i komunalne, jak i lokale dostępne cenowo na rynku komercyjnym.
- podniesienie standardu życia – strategia zakłada poprawę jakości życia mieszkańców poprzez modernizację infrastruktury społecznej, edukacyjnej, sportowej i kulturalnej. Nowe tereny mieszkaniowe powinny być tak lokalizowane,

aby zapewniały mieszkańcom wygodny dostęp do szkół, przedszkoli, placówek zdrowotnych oraz obiektów rekreacyjnych.

- wspieranie zrównoważonego rozwoju przestrzennego – rozwój mieszkalnictwa musi odbywać się z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju i racjonalnego gospodarowania przestrzenią.
- rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości – planowana aktywizacja gospodarcza gminy, zakładająca zwiększenie zatrudnienia i tworzenie nowych miejsc pracy, wymaga zapewnienia atrakcyjnych warunków zamieszkania w pobliżu miejsc pracy dla obecnych i przyszłych pracowników.

Podsumowując, uwzględnienie w planie ogólnym Gminy Zbiczno dodatkowych terenów pod nową zabudowę mieszkaniową jest uzasadnione koniecznością realizacji strategicznych celów rozwojowych. Działania te mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców, wzmocnienie integracji społecznej oraz zwiększenie atrakcyjności gminy dla nowych mieszkańców i inwestorów. Są one zgodne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie planowania przestrzennego, nakładającymi obowiązek racjonalnego wykorzystania przestrzeni i uwzględniania długoterminowych potrzeb społeczności lokalnej.

ZASADY LOKALIZACJI OBIEKTÓW HANDLU WIELKOPOWIERZCHNIOWEGO

Na terenie Gminy Zbiczno nie zostały wyznaczone tereny przeznaczone pod realizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego.

ZASADY LOKALIZACJI KLUCZOWYCH INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Inwestycje celu publicznego, zarówno o znaczeniu lokalnym, jak i ponadlokalnym, odgrywają kluczową rolę w rozwoju przestrzennym gminy. Ich właściwe rozmieszczenie ma zapewnić mieszkańcom dostęp do infrastruktury technicznej i społecznej, poprawić warunki życia, a jednocześnie wspierać zrównoważony rozwój.

Celem ich racjonalnego rozmieszczenia ustalono następujące zasady:

- lokalizacja inwestycji celu publicznego w istniejących centrach usługowych wsi,
- uwzględnianie analiz środowiskowych i krajobrazowych przy planowaniu inwestycji,
- zapewnienie powiązań komunikacyjnych i dostępności pieszej oraz rowerowej,
- prowadzenie konsultacji społecznych dla inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

System transportowy Gminy Zbiczno opiera się na drogach powiatowych, gminnych i linii kolejowej nr 8. W zakresie rozwoju systemów komunikacji zakłada się przede wszystkim poprawę jakości infrastruktury drogowej celem zwiększenia dostępności komunikacyjnej oraz bezpieczeństwa mieszkańców oraz rozwój tras turystycznych.

Celem uporządkowania i rozbudowy podstawowej infrastruktury technicznej rekomendowane jest:

- rozbudowa systemu wodociągów celem zapewnienia mieszkańcom stałego i bezpiecznego dostępu do wody pitnej,
- rozwój infrastruktury ściekowej poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz zwiększenie wykorzystania przydomowych oczyszczalni ścieków,
- zwiększanie dostępności do nowoczesnych technologii teleinformatycznych, wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz eliminowanie „białych plam” w dostępie do internetu,
- wspieranie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Gmina Zbiczno planuje również rozwijać infrastrukturę społeczną obejmującą:

- edukację – poprzez budowę przedszkola, doposażanie placówek oświatowych w nowoczesne środki dydaktyczne, a także dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnej społeczności,
- sport i rekreację – w zakresie tworzenia miejsc sprzyjających aktywnemu spędzaniu czasu wolnego, rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej czy zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjno-sportowo-turystyczne,

- kulturę i dziedzictwo kulturowe – organizowanie imprez dla mieszkańców, wsparcie instytucji kulturalnych czy ochronę zabytków.

ZASADY LOKALIZACJI URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ O MOCY ZAINSTALOWANEJ PRZEKRACZAJĄCEJ 500 KW

Na terenie Gminy Zbiczno nie przewiduje się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW.

ZASADY LOKALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZNACZĄCO LUB POTENCJALNIE ODDZIAŁYWAĆ NA ŚRODOWISKO

Na terenie Gminy Zbiczno zezwala się na lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie oddziaływać na środowisko w Polsce są określone przez przepisy prawa, w szczególności ustawę z dnia 3 października 2008 r. o ocenie oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940). W przypadku takich przedsięwzięć, przed rozpoczęciem realizacji inwestycji, należy przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko, która jest częścią procesu decyzyjnego i służy ochronie zasobów naturalnych oraz zdrowia ludzi.

Gmina powinna realizować przedmiotowe przedsięwzięcia, jedynie, gdy służą one interesowi publicznemu – na przykład poprawie jakości życia mieszkańców, rozwojowi infrastruktury czy zapewnieniu odpowiednich usług publicznych.

W zakresie rozwoju obiektów znacząco i potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko należy przede wszystkim dążyć do:

- preferowania zakładów opartych o przetwórstwo surowców lokalnych (produktów rolnych, drewna, ryb)
- lokalizacji zakładów produkcyjnych na terenach niezurbanizowanych,
- preferowania zakładów „czystych” i nowoczesnych technologii,
- kompleksowego przygotowywania terenów pod inwestycje, w tym również pod działalność gospodarczą, przemysłową i składową,

- wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw głównie sektora budowlanego i transportowego.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Gmina Zbiczno kładzie nacisk na ochronę gleb o wyższych klasach bonitacyjnych przed przeznaczeniem ich na cele nierolnicze. Ogranicza się możliwość lokalizacji inwestycji na takich terenach, aby zachować ich funkcje produkcyjne i rolnicze. Na obszarach o znacznym potencjale rolniczym planuje się utrzymanie dotychczasowej funkcji rolniczej i ograniczenie nadmiernej zabudowy. Tereny te mają pełnić rolę przestrzeni produkcji rolniczej, wspierając lokalne gospodarstwa. Gmina promuje politykę sprzyjającą tworzeniu lub łączeniu gospodarstw o większych arealach, co umożliwi specjalizację w produkcji rolnej, a także skutecznemu ograniczaniu zanieczyszczenia środowiska poprzez stosowanie nowoczesnych i przyjaznych środowisku metod gospodarowania. Gmina będzie również sprzyjać powstawaniu gospodarstw agroturystycznych i produkcji żywności ekologicznej. Istotne jest również propagowanie tzw. Dobrej Praktyki Rolniczej.

W zakresie gospodarki leśnej Gmina przewiduje zwiększanie lesistości poprzez zalesianie gruntów najłagodniejszych klas bonitacyjnych, mało przydatnych dla rolnictwa, trwałe i zrównoważone gospodarowanie lasami, z uwzględnieniem funkcji ochronnych (ochrona bioróżnorodności, wód, krajobrazu), przeciwdziałanie erozji gleb na terenach położonych w strefach przykrawędziowych doliny Drwęcy.

ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA OBSZARACH ZDEGRADOWANYCH I OBSZARACH REWITALIZACJI ORAZ OBSZARACH WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na terenie Gminy Zbiczno nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji. Natomiast rekultywacji podlegają obszary po eksploatacji surowców naturalnych, z przeznaczeniem terenu kopalni pod zalesienia lub pozostawienie w postaci zbiornika wodnego.

Na terenie Gminy Zbiczno nie wyznaczono obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada „Strategię rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategię Przyspieszenia 2030+”. Dokument został przyjęty uchwałą Nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 roku.

Polityka terytorialna w województwie kujawsko-pomorskim prowadzona jest na czterech poziomach – Stołecznym Obszarze Rozwojowym (poziom I), Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Bydgoszczy i Torunia (poziom II), Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Włocławka, Grudziądzka i Inowrocławia (poziom III), Obszarach Prowadzenia Polityki Terytorialnej (dalej: OPPT), związanych z miastami powiatowymi i obszarami powiązanych z nimi funkcjonalnie (poziom IV). Gmina Zbiczo ze względu na swoje położenie została zaliczona do OPPT Brodnica.

OPPT Brodnica zalicza się do poziomu IV hierarchicznej sieci osadniczej, dlatego Gminie Zbiczo dedykowane są następujące kategorie interwencji:

- rozwój potencjału gospodarczego – tworzenie nowych miejsc pracy, w uzasadnionych lokalizacjach – wyznaczanie terenów inwestycyjnych), zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców – dotyczy zadań nierealizowanych w ramach poziomów (II) i (III),
- rozwój infrastruktury i pełnienie zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- poprawa możliwości obsługi mieszkańców w zakresie usług o charakterze powiatowym/lokalnym – szkolnictwo ponadpodstawowe, zwłaszcza zawodowe, szkolnictwo ponadpodstawowe artystyczne, edukacja dorosłych, poprawa jakości kształcenia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym, specjalistyczna ochrona zdrowia (typowa dla poziomu powiatowego), edukacja przedszkolna, opieka nad dziećmi w wieku do lat 3, infrastruktura aktywizacji i włączenia społecznego, infrastruktura kultury o znaczeniu powiatowym,

- rozwój infrastruktury i pełnienia zadań na rzecz ludności wymagającej wsparcia, w tym zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami i osób starszych,
- rozwiązywanie problemów środowiskowych (zwłaszcza w aspekcie stanu powietrza związanego z niską emisją z systemów grzewczych i transportu spalinowego), ochrona przyrody i wzmacnianie bioróżnorodności,
- rozwiązywanie problemów społecznych w rejonach współwystępowania problemów pozaspółecznych (rewitalizacja),
- zwiększanie potencjału przestrzeni publicznych oraz koordynacja polityki przestrzennej, zwłaszcza w celu racjonalizacji gospodarowania przestrzenią, dla zapobiegania rozpraszania osadnictwa,
- wykorzystanie potencjałów endogenicznych, takich jak turystyka wodna, inne specyficzne walory przyrodnicze i kulturowe mogące być podstawą dla rozwoju gospodarczego lub pełnienia ważnych funkcji rekreacyjnych i/lub integracyjnych dla lokalnych społeczności,
- rozwój transportu publicznego w relacjach do Bydgoszczy i/lub Torunia,
- rozwój dróg rowerowych jako bezpiecznego dojazdu do placówek usługowych, miejsc pracy i węzłów przesiadkowych oraz niskoemisyjnej alternatywy dla innych rodzajów transportu,
- rozwój dróg rowerowych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym, w tym zwłaszcza zapewniających dostępność i umożliwiających wykorzystanie walorów (przyrodniczych i kulturowych) stanowiących potencjały endogeniczne (rozwój funkcji turystycznej na bazie lokalnych potencjałów endogenicznych),
- wsparcie dla realizacji inwestycji wodno-kanalizacyjnych w tym integracja systemów dla RLM liczących powyżej 10 tys. w relacjach miasta – obszary podmiejskie.

W Strategii rozwoju województwa znajduje się także wykaz projektów kluczowych, które stanowią identyfikację przedsięwzięć uznanych za niezbędne dla skuteczności rozwoju polityki województwa. W związku z tym Samorząd Województwa jest zdeterminowany do ich prowadzenia lub zabiegania o nie.

W następnej tabeli znajduje się wykaz projektów istotnych dla Gminy Zbiczno.

Tabela 7 Projekty kluczowe istotne dla rozwoju Gminy Zbiczno

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+			
Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
108	Program powszechnej dwujęzyczności w przedszkolach funkcjonujących w województwie kujawsko-pomorskim	Projekt zakłada powszechna naukę języka angielskiego wśród dzieci przedszkolnych – zgodnie z założeniami Międzynarodowego Programu Powszechnej Dwujęzyczności Bilingual Future.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
109	„Kujawsko-Pomorskie Programy Stypendialne”	Celem projektu jest kontynuacja programów stypendialnych (Prymus Pomorza i Kujaw, Prymusi Zawodu Kujaw i Pomorza, Humanisci na start) dla najzdolniejszych uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych, techników oraz szkół branżowych I i II stopnia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych, przedmiotów zawodowych oraz przedmiotów humanistycznych i sportu.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
111	Promocja nauk ścisłych wśród dzieci i młodzieży	Celem projektu jest organizacja imprez mających na celu popularyzację nauk ścisłych wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Przewiduje się między innymi różnego rodzaju konkursy oraz spotkania z wybitnymi osobistościami świata nauki.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
112	„Klucz do uczenia III” – program zajęć dodatkowych dla uczniów szkół podstawowych w województwie kujawsko-pomorskim	Celem projektu jest organizacja zajęć dodatkowych z zakresu kompetencji kluczowych dla uczniów klas 4-8 szkół podstawowych, osiągających najniższe wyniki w nauce w województwie kujawsko-pomorskim w zakresie matematyki, języka angielskiego oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych. Projekt odpowiada na diagnozę społeczno-gospodarczą województwa kujawsko-pomorskiego dotyczącą słabych wyników egzaminów zewnętrznych osiąganych przez uczniów kujawsko-pomorskich szkół.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
113	„Kujawsko-Pomorska Szkoła Internetowa”	Celem projektu jest kontynuacja dotychczasowych działań oraz stworzenie systemowego rozwiązania, polegającego na możliwości organizacji zdalnych zajęć szkolnych (online), by istniała alternatywa realizacji procesów edukacyjnych w przypadku konieczności zamknięcia szkół. Efektem projektu będą także wypracowane, powszechnie dostępne materiały edukacyjne.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
114	„E-edukacja 2.0”	Celem projektu jest stworzenie modelu funkcjonowania szkół opartego na e-zasobach i e-materiałach na platformie edukacyjnej EDUPOLIS, a także powiększenie zasobów platformy o e-materiały edukacyjne. Projekt obejmuje rozszerzenie Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej EDUPOLIS o szkoły ponadpodstawowe. W ramach projektu zakłada się także wyposażenie szkół w ekrany dotykowe oraz cykl szkoleń dla kadry pedagogicznej.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
115	Budowa i wdrożenie rozwiązań systemowych w obszarze doradztwa zawodowego dla uczniów szkół wszystkich szczebli kształcenia	Celem projektu jest zbudowanie w województwie podstaw rozwiązań systemowych niezbędnych do realizacji celów doradztwa zawodowego, w tym racjonalizacji decyzji zawodowych młodzieży.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
116	„W Kujawsko-Pomorskiem Mówisz-masz – szkolenia językowe dla osób dorosłych 2.0”	Projekt dotyczy szkoleń i kursów językowych dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji z zakresu języków obcych, kończące się certyfikatem (nadaniem kwalifikacji) potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego).	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
117	„Oko na szkołę” – program bezpieczeństwa dla kujawsko-pomorskich szkół	Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, technikach oraz szkołach branżowych w województwie, przede wszystkim w zakresie gotowości reakcji na nagłe zagrożenia (ataki terrorystyczne oraz nieprzewidziane zachowania, powodowane zaburzeniami psychicznymi, w miarę możliwości także zagadnienia cyberprzemocy i agresji rówieśniczej). Efektem projektu będzie zaprogramowanie i wdrożenie systemu bezpieczeństwa w kujawsko-pomorskich szkołach.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
201	Aktywizacja dzieci i młodzieży	Celem projektu jest aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży, zwłaszcza z obszarów wiejskich i małych miast, służąca kształtowaniu aspiracji rozwojowych. Projekt będzie realizowany w formie zunifikowanego pakietu zajęć adresowanego dla młodzieży starszych klas szkół podstawowych (w miarę możliwości rozszerzany także na grupy młodsze), w formie popołudniowych zajęć.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
202	„Kujawsko-Pomorska Akademia Kompetencji”	Celem projektu jest wsparcie budowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez wykształcenie odpowiednich postaw społecznych, charakteryzujących się podejmowaniem oddolnych inicjatyw społecznych, aktywizacją środowisk lokalnych. Akademia będzie zajmowała się przygotowaniem liderów do współpracy ze swoimi środowiskami, co pozwoli w przyszłości na przygotowanie i realizację innowacyjnych projektów oraz inicjatyw na poziomach lokalnych finansowanych z różnych źródeł.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
204	"Ćwiczenie ma znaczenie – aktywność fizyczna receptą na choroby cywilizacyjne"	Celem projektu jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu i zapobieganie chorobom cywilizacyjnym poprzez organizację różnych form aktywności fizycznej. Stworzona zostanie sieć animatorów/trenerów, prowadzących zajęcia rekreacyjno-sportowe dla młodzieży szkolnej, dorosłych pracujących oraz seniorów we współpracy z klubami i stowarzyszeniami sportowymi. Powstaną grupy dedykowane dla poszczególnych poziomów aktywności fizycznej: podstawowa (dla niećwiczących) amatorzy, wyczynowcy.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
205	Realizacja i koordynacja działań z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia w województwie kujawsko-pomorskim	Działania realizowane w ramach projektu mają na celu skoordynowanie i stymulację współpracy różnych podmiotów w zakresie rozwoju profilaktyki zdrowotnej i promocji zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Głównym celem podejmowanych działań jest upowszechnienie profilaktyki zdrowotnej oraz poprawa jakości życia społeczeństwa poprzez wykształcenie świadomości osobistej odpowiedzialności obywateli za własne zdrowie.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
206	„E-Zdrowie 3.0”	Celem projektu jest rozbudowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej o nowe funkcjonalności techniczne wraz z włączeniem kolejnych jednostek służby zdrowia działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, a nieobjętych działaniami w ramach poprzednich edycji.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
208	Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim	Celem projektu jest rozwój potencjału sektora ekonomii społecznej i zwiększenie jego udziału w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa kujawsko-pomorskiego. Będzie temu służyć prowadzenie skoordynowanych działań w zakresie planowania, realizowania i monitorowania stanu ekonomii społecznej w regionie, a także sieciowanie podmiotów ekonomii społecznej z otoczeniem (w tym w ramach różnego rodzaju instytucji pomocowych i PES, a także powiązanie ich m. in. z edukacją, nauką i biznesem).	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
209	Koordynacja rozwoju usług społecznych w województwie kujawsko-pomorskim	Celem projektu jest koordynacja i współpraca różnych podmiotów świadczących usługi społeczne w systemie pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia (opieki długoterminowej), w tym w szczególności usługi opiekuńcze dla osób starszych i niesamodzielnych w województwiekujawsko-pomorskim.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
212	„Kujawsko-Pomorska Teleopieka”	Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i medycznych świadczonych w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka, telemedycyna czy rozwiązania z zakresu „e-zdrowia”.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
214	„Kujawsko-Pomorskie – rozwój poprzez kulturę”	<p>Celem projektu jest wsparcie podmiotów realizujących międzynarodowe, a także duże regionalne i ponadregionalne wydarzenia kulturalne na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Dzięki wsparciu atrakcyjne imprezy będą miały szansę jeszcze bardziej się rozwinąć i stać się dla odbiorców atrakcjami na skalę ogólnopolską, a nawet międzynarodową. Projekt przyniesie wiele korzyści gospodarczych i promocyjnych, przełoży się na atrakcyjność turystyczną regionu i zaktywizuje szereg podmiotów gospodarczych, ale jego celem jest przede wszystkim podnoszenie potencjału i upowszechnianie efektów działalności instytucji artystycznych z terenu województwa, stąd klasyfikuje się go jako projekt realizujący cel „Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo”. Dodatkowo projekt może dotyczyć także wsparcia instytucji, które nie mają możliwości zapewnienia wkładu własnego do projektu, a realizują ciekawe imprezy kulturalne o dużym zasięgu.</p>	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
215	„Kultura w zasięgu 3.0”	Celem projektu jest uzyskanie cyfrowej przestrzeni kulturalnej zapewniającej mieszkańcom i turystom dostęp do zdigitalizowanych zbiorów dziedzictwa regionalnego oraz cyfrowy kanał komunikacji między instytucjami kultury a odbiorcami oferty kulturalnej. Przewidziane są kontynuacja digitalizacji regionalnego zasobu kulturalnego; dostosowanie infrastruktury regionalnych instytucji kultury dla usprawnienia cyfrowego kontaktu z odbiorcą oraz inwestycje w specjalistyczne teleinformatyczne systemy odpowiadające działalności różnych profili jednostek kultury.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
301	„Certyfikowane Szkolenia Zawodowe”	Projekt dotyczy organizacji specjalistycznych szkoleń w dziedzinach istotnych dla regionalnego rynku pracy, umożliwiających uzyskanie kwalifikacji potwierdzonych certyfikatem.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
304	Rozwój branż: kosmicznej, bezzałogowych statków powietrznych i pojazdów, sztucznej inteligencji oraz innych branż nowoczesnych technologii	W kolejnych latach należy spodziewać się coraz większej roli pojazdów bezzałogowych i zastosowań sztucznej inteligencji we wszystkich aspektach codziennego życia. Są to dziedziny, w zakresie których w Polsce wciąż nie wykształciły się rejony koncertujące ich rozwój – a więc potencjalnie istnieje pole do wykształcenia na ich bazie regionalnej specjalizacji z dużymi perspektywami ekspansji na rynki krajowe i zagraniczne. Projekt ma służyć rozpoznaniu potencjałów oraz koordynacji działań w tym zakresie. Będzie realizowany przy ścisłej współpracy z regionalnymi przedsiębiorcami działającymi w tych branżach oraz środowiskiem naukowym.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
306	Tworzenie, budowa i promocja krótkich łańcuchów dostaw żywności	Celem projektu jest promowanie i wsparcie jak również tworzenie krótkich łańcuchów dostaw na terenie województwa. Idea tego rozwiązania polega na dostarczaniu żywności bezpośrednio od rolników do mieszkańców naszego województwa przy wykorzystaniu innowacyjnych, nowoczesnych rozwiązań. Pozwoli to na zwiększenie dochodu gospodarstw, stabilizację produkcji jednocześnie oferując produkty wysokiej jakości mieszkańcom województwa.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
307	Opracowanie, wypromowanie i wprowadzenie na rynek znaku towarowego żywności wysokiej jakości wyprodukowanej w kujawsko-pomorskim	Celem projektu jest promocja sektora rolno-spożywczego, utrwalanie wizerunku wysokiej jakości produktów spożywczych wytwarzanych na terenie województwa oraz rozwój patriotyzmu konsumenckiego wśród mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, polegającego na świadomym wyborze produktów żywnościowych powstałych na terenie województwa. Znakiem promocyjnym będą oznaczane produkty żywnościowe cechujące się wysoką jakością (walorami zdrowotnymi i żywieniowymi).	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
315	Integracja cudzoziemców na kujawsko-pomorskim rynku pracy	Projekt skierowany jest do cudzoziemców spoza Unii Europejskiej, zamieszkujących na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Projekt ma na celu poprawę dostępności do rynku pracy, instytucji publicznych a także doskonalenie znajomości języka polskiego, tłumaczenia (ustne i pisemne na język polski), zapoznania z prawami i obowiązkami wynikającymi z porządku prawnego RP oraz wskazania możliwości korzystania z instytucji kultury.	Zadanie administracji rządowej oraz Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
316	„Kujawsko-pomorskie atrakcyjnym miejscem zamieszkania i pracy dla absolwentów szkół wyższych”	Projekt ma na celu wypracowanie i wdrożenie systemu zachęt dla młodzieży pochodzącej z terenu oraz spoza województwa kujawsko-pomorskiego, kończącej studia w kujawsko-pomorskim do pozostania w regionie, a także dla pozyskania absolwentów uczelni z innych województw. Jest odpowiedzią na obserwowane wyzwania demograficzne oraz zapotrzebowanie na kadry z wyższym wykształceniem. Osoby młode z wyższym wykształceniem charakteryzują się najwyższym współczynnikiem aktywności zawodowej.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
401	Wzmocnienie potencjału systemu ochrony przyrody na terenie województwa kujawsko-pomorskiego	Projekt obejmuje działania prośrodowiskowe oraz organizacyjne w stosunku do obszarów i obiektów objętych systemem ochrony przyrody. Ma na celu ochronę przyrody oraz rozwój edukacji ekologicznej (dotyczy także edukacji ekologicznej realizowanej poza obszarami chronionymi).	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
406	Realizacja projektu pilotażowego z zakresu retencji dla potrzeb rolniczych i środowiskowych	Celem projektu jest przeprowadzenie działań pilotażowych w zakresie rozwoju retencji na terenie województwa. Projekt będzie miał charakter realizacyjny dla ustaleń „Programu rozwoju retencji dla celów rolniczych i środowiskowych w województwie kujawsko-pomorskim”.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
407	„Kluczowy zasób Rolniczej Przestrzeni Produkcyjnej”	Projekt zakłada szczegółową identyfikację zasobu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, kluczowej dla prowadzenia działalności rolniczej, dla zapewnienia racjonalnej polityki przestrzennej. Niezależnie od prawnej ochrony gruntów najwyższych klas bonitacyjnych, niezbędna jest kompleksowa ocena rozmieszczenia najcenniejszego zasobu – co pozwoli na racjonalną gospodarkę gruntami, w tym także ułatwi przekształcanie na cele pozarolnicze gruntów wprawdzie wysokich klas, ale o niskiej przydatności wynikającej z innych uwarunkowań lub niezbędnych dla realizacji funkcji społeczno-gospodarczych.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
408	„Powiatowe strefy rozwoju gospodarczego”	Projekt ma na celu identyfikację terenów rozwojowych istotnych dla rozwoju gospodarczego na poziomie powiatów, uwzględniających czynniki przestrzenne, dostępność, wyposażenie w infrastrukturę, itp. – w celu prowadzenia racjonalnej polityki wsparcia ukierunkowanej na wybrane tereny o najlepszych predyspozycjach i szansach rozwojowych. Koncepcja może być podstawą wsparcia rozwoju terenów inwestycyjnych z poziomu regionalnego na poziomie lokalnym.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
409	Opracowanie i wdrażanie wojewódzkiego systemu adaptacji do zmian klimatu	Projekt ma na celu poprawę bilansu wodnego regionu, ograniczenie skutków suszy oraz kształtowanie prawidłowej infrastruktury obszarów przyrodniczo-aktywnych w zakresie regulacji powierzchniowych zasobów wodnych (tzw. obszary wodno-błotne) a także ochronę zasobów wodnych poprzez zwiększanie retencji oraz tworzenie warunków organizacyjnych i technicznych. Projekt ma na celu także wypracowanie rozwiązań istotnych dla zdrowia i warunków życia ludności oraz dalszego rozwoju gospodarczego w kontekście zachodzących zmian klimatycznych, powodujących zmiany uwarunkowań istotnych dla tych dziedzin.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
410	Kształtowanie ładu przestrzennego w województwie	Projekt ma na celu poprawę ładu przestrzennego regionu i przeciwdziałanie dalszym negatywnym zmianom w tym zakresie poprzez ustalenie regionalnych zasad kształtowania zabudowy, edukację społeczeństwa na temat ładu przestrzennego jako czynnika uwzględniającego w sposób harmonijny wszelkie relacje w środowisku, wsparcie samorządów gminnych w zakresie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
411	Zapewnienie stabilizacji energetycznej regionu poprzez rozwój energetyki odnawialnej	Projekt ma na celu optymalizację zużycia energii na wszystkich poziomach, zrównoważony rozwój energetyki odnawialnej i efektywny sposób jej magazynowania, tworzenie warunków do funkcjonowania lokalnych systemów energetycznych, modernizację systemu elektroenergetycznych i gazowych sieci przesyłowych, rozwój budownictwa pasywnego, niskoenergochłonnego, termomodernizację budynków oraz wykorzystanie potencjałów endogenicznych i zasobów energetycznych regionu.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
412	Opracowanie wytycznych wyznaczania terenów rozwojowych dla samorządów lokalnych na potrzeby SUIKZP	Projekt ma na celu opracowanie wytycznych do polityki przestrzennej na poziomie gmin (studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego), związanych z metodologią wyznaczania terenów rozwojowych, w celu zapobiegania nadmiernej skali przekształceń przestrzeni – nieadekwatnej do rzeczywistych potrzeb rozwojowych.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
414	„Artefakty przeszłości symbolem tożsamości regionalnej”	Projekt zakłada wyeksponowanie lokalnych i regionalnych wyróżników kulturowych (założenia rezydencjalne odgrywające w przeszłości ważną rolę w kreowaniu patriotyzmu i postępu, rewitalizację i zagospodarowanie, a także odbudowę miejsc, obiektów zabytkowych i pozostałości specyficznego dla regionu dziedzictwa kulturowego.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
415	Wsparcie opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego	Wsparcie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych prowadzonych przy obiektach zabytkowych położonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Projekt ma bezpośrednie przełożenia na zagadnienia rozwoju społecznego poprzez zachowanie, odnowę, przywracanie, eksponowanie przestrzeni i obiektów istotnych dla kształtowania tożsamości narodowej, regionalnej i lokalnej.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
424	Budowa oraz modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej	Projekt ma na celu budowę nowych obiektów oraz przebudowę, modernizację i remonty sal gimnastycznych, boisk, urządzeń lekkoatletycznych i innych przyszkolnych obiektów sportowych wybudowanych do 2000 roku.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
449	Rozbudowa systemu dróg rowerowych	Celem projektu jest zapewnienie bezpieczeństwa niechronionym użytkownikom ruchu drogowego poprzez separację ruchu rowerowego i pieszo-rowerowego od ruchu pojazdów samochodowych, ze szczególnym uwzględnieniem dojazdu dzieci do szkół oraz zapewnienie spójności istniejącej sieci dróg rowerowych. Samorząd Województwa będzie odpowiedzialny za drogi rowerowe w ciągu dróg wojewódzkich.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

462	Pakiet projektów mających na celu modernizację i wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej na rzecz spójności województwa	<p>I. Odbudowa połączenia Bydgoszcz – Kcynia – granica województwa – Przywrócenie kolejowego ciągu komunikacyjnego Bydgoszcz – Kcynia – granica województwa poprzez przebudowę i modernizację linii. Linia kolejowej nr 356 na odcinku o długości 49,5 km zlokalizowanym od granicy województwa do Bydgoszczy Głównej oraz odcinek linii kolejowej nr 281 na odcinku o długości 18,6 km zlokalizowanym od stacji Kcynia do stacji Nakło nad Notecią jest w niezadowalającym stanie technicznym, wprowadzone są liczne ograniczenia prędkości powodujące wydłużenie czasu jazdy. Perony dla obsługi podróżnych są niskie oraz nie są dostosowane dla osób z ograniczoną możliwością poruszania. Niezbędna jest też mijanka na odcinku Kcynia – Nakło nad Notecią. II. (*)Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii kolejowej nr 231 Inowrocław – Kruszwica wraz z ewentualnym przedłużeniem linii w kierunku Radziejowa oraz podłączeniem do linii kolejowej nr 131 Przywrócenie ruchu pasażerskiego na linii 231 Inowrocław – Kruszwica wraz z analizą zasadności przedłużenia w kierunku do Radziejowa i podłączeniem do linii 131. III. Prace na linii kolejowej nr 33 na odcinku Płock – Brodnica na odcinku Brodnica – granica województwa. IV. Rewitalizacja linii kolejowej nr 209 na odcinku Chełmża – Bydgoszcz Wschód. V. Modernizacja linii kolejowej nr 215 na odcinku Laskowice Pomorskie – Szlachta z elektryfikacją. VI. Prace na linii kolejowej nr 245</p>	
-----	--	--	--

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
		<p>Aleksandrów Kujawski – Ciechocinek. VII. Odbudowa połączenia linii kolejowej 33 Brodnica – Rypin – Płock – Kutno – Odbudowa połączenia linii kolejowej 33 Brodnica – Rypin – Kutno w celu poprawy dostępności wschodniej części województwa w relacjach międzyregionalnych. VIII. Budowa drugiego toru na linii kolejowej nr 209 od stacji Bydgoszcz Wschód do stacji Bydgoszcz Fordon. IX. <u>Rewitalizacja linii kolejowych nr 208 i 33 na odcinkach: • Grudziądz – Brodnica z elektryfikacją na odcinkach Jabłonowo Pom. – Brodnica i Brodnica – Brodnica Południe, • Grudziądz – Tuchola – granica województwa z elektryfikacją na odcinkach Tuchola – Wierzchucin i Łaskowice – Grudziądz. Linia kolejowa nr 208 na odcinku od Grudziądza do Brodnicy i linia nr 33 są w niezadawalającym stanie technicznym</u></p>	
464	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury sprzyjającej uprawianiu turystyki aktywnej	Projekt zakłada budowę, rozbudowę, modernizację infrastruktury sprzyjającej uprawianiu turystyki aktywnej w oparciu o zasoby endogeniczne województwa (kulturowe, naturalne, w tym leśne, itp.).	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

**Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa
kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
465	Budowa turystycznych dróg rowerowych	Projekt zakłada budowę turystycznych dróg rowerowych łączących główne ośrodki województwa z obszarami o walorach turystycznych i kulturowych ze szczególnym uwzględnieniem Wiślanej Trasy Rowerowej, Międzynarodowych Dróg EuroVelo 2 i Euro Velo 9	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
501	Rozwój transportu niskoemisyjnego w miastach województwa kujawsko-pomorskiego	Głównym celem projektu jest dalsze zwiększanie roli publicznego transportu niskoemisyjnego i zeroemisyjnego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych, a tym samym zmniejszanie ruchu samochodowego indywidualnego, który w znacznej mierze odpowiada za wzrost zanieczyszczenia powietrza, zatory komunikacyjne i wypadki. Projekt polegać będzie przede wszystkim na budowie lub modernizacji infrastruktury dla transportu niskoemisyjnego oraz zakupach taboru niskoemisyjnego	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
506	Rozbudowa portalu regionalnego „mojregion.info”	Projekt przedsięwzięcia zakłada uzupełnienie portalu internetowego „mojregion.info” o kolejne warstwy informacyjne z zakresu geologii.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
507	Wypracowanie nowych form i metod działania Kujawsko-Pomorskiego Samorządowego Stowarzyszenia „Salutaris”	Poszerzenie zakresu form, metod oraz instrumentów działania Stowarzyszenia, pozyskiwanie nowych członków, aktywne działanie na rzecz wzmacniania odporności na zmiany cywilizacyjne i zmiany klimatu. Wdrożenie idei wspólnego ubezpieczenia mienia komunalnego dla członków Stowarzyszenia.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego
508	Działania organizacyjno-techniczne i edukacyjne na rzecz zwiększenia odporności jednostek samorządu terytorialnego na zagrożenia cywilizacyjne i zmiany klimatyczne	Projekt zakłada budowę zaplecza magazynowego dla gromadzenia środków oraz materiałów niezbędnych do likwidowania skutków klęsk żywiołowych, katastrof i awarii, wynikających z zagrożeń cywilizacyjnych oraz zmian klimatycznych. Jednocześnie podjęte zostaną działania o charakterze edukacyjno-informacyjnoszkoleniowym, skierowane do różnych grup odbiorców, mające na celu podniesienie poziomu wiedzy oraz ukształtowanie pożądanych postaw i zachowań w kontekście istniejących i przewidywanych zagrożeń. Istotnym elementem przedsięwzięcia będzie budowanie sieci współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społeczno-gospodarczymi na rzecz wzmocnienia odporności na zagrożenia cywilizacyjne i zmiany klimatu.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
510	Projekt na rzecz integracji i współpracy wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem transportu publicznego na terenie województwa	Celem projektu jest nawiązanie sieci stałej współpracy mającej na celu planowanie rozwoju, a następnie wdrażanie wypracowanych rozwiązań w zakresie transportu publicznego – dotyczy to zarówno przewozów ponadregionalnych, wewnątrzregionalnych, transportu miejskiego oraz ewentualnie innych. Celem projektu ma być przede wszystkim wypracowywanie rozwiązań optymalizujących funkcjonowanie transportu publicznego – a więc także pełnienie roli doradczej dla przewoźników oraz samorządów (np. w zakresie lokalizacji przystanków, organizacji transportu, pomocy w identyfikacji potrzeb, itp.). Procesy współtworzenia i konsultacji projektu „Strategii Przyspieszenia 2030+” wskazały na bardzo duże zaangażowanie sektora pozarządowego działającego w tej dziedzinie i zamierza się ten potencjał wykorzystać na rzecz programowania realnych rozwiązań w celu poprawy spójności transportowej w województwie.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Projekty kluczowe wynikające ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+

Nr projektu	Nazwa	Charakterystyka	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
511	Projekt na rzecz integracji i współpracy wszystkich interesariuszy zainteresowanych rozwojem dróg rowerowych na terenie województwa	Celem projektu jest nawiązanie sieci stałej współpracy mającej na celu planowanie rozwoju, a następnie wdrażanie wypracowanych rozwiązań w zakresie sieci dróg rowerowych. Współpraca samorządów wszystkich szczebli oraz sektora pozarządowego (zwłaszcza organizacji działających na rzecz transportu oraz turystyki rowerowej, rekreacji rowerowej, itp.) ma przyczynić się do wypracowania rozwiązań możliwie optymalnych dla każdego z interesariuszy, co pozwoli na racjonalizowanie wsparcia inwestycji w ramach rozwoju dróg rowerowych (w tym zwłaszcza tworzenia spójnej sieci służącej celom bezpiecznego przemieszczania się, aktywnemu spędzaniu wolnego czasu oraz rozwojowi turystyki.	Zadanie Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Źródło: Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku –Strategia Przyspieszenia 2030+

Zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły na terenie Gminy Zbiczno znajduje się jedna Jednolita Część Wód Podziemnych: GW200039.

Ponadto Gmina zlokalizowana jest na terenie szesnastu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w tym czterech rzecznych i dwunastu jeziornych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły Gmina Zbiczno powinna podejmować działania ukierunkowane na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Z punktu widzenia Gminy wyznaczono między innymi takie inwestycje jak:

- Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarze gminy poza aglomeracjami,
- Analizy techniczno-ekonomiczne gospodarowania ściekami w obszarze gminy poza aglomeracjami,
- Aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP,
- Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.

Należy zaznaczyć, że działania przypisane do poszczególnych JCW znajdują się w załącznikach do Planu, a materiał pomocniczy w tym zakresie zawierają również Karty Charakterystyk, które dostępne są pod adresem [www: https://apgw.gov.pl](https://apgw.gov.pl).

W tabeli zamieszczono charakterystykę Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych zlokalizowanych w granicach Gminy Zbiczno.

Tabela 8 Jednolite Części Wód na terenie Gminy Zbiczno

kod i nazwa	status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
LW20197 Niskie Brodno	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW2000172 9665 Lutryna do Dużej Bachy	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW20186 Strażym	NAT - naturalna część wód	dobry stan chemiczny	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna); dobry stan chemiczny
LW20187 Ciche	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

kod i nazwa	status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
LW20188 Zbiczno	NAT - naturalna część wód	dobry stan chemic zny	nie zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW20189 Bachotek	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędowna); dobry stan chemiczny
LW20194 Sosno	NAT - naturalna część wód	dobry stan chemic zny	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW20196 Wysokie Brodno	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
RW2000112 8779 Drwęca od Pobórskiej	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Drwęca w obrębie JCWP (dla jesiotra, łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na

kod i nazwa	status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
Strugi do Brodniczki				odcinku ciekłu głównego Drwęca w obrębie JCWP (dla troci węgrowej oraz węgorza europejskiego); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW2000172 87899 Brodniczka	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu według wymagań gatunków chronionych; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW2000182 87693 Skarlanka	NAT - naturalna część wód	brak danych	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności ciekłu według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności ciekłu dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku ciekłu głównego Skarlanka w obrębie JCWP (dla węgorza europejskiego); dobry stan chemiczny

kod i nazwa	status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
LW20175 Wielkie Partęczyny	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędowna); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
LW20178 Głowińskie	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW20179 Łąkorek	NAT - naturalna część wód	dobry stan chemic zny	niezagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny
LW20193 Mieliwo	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; dobry stan chemiczny

kod i nazwa	status	stan	ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	przypisane cele środowiskowe
LW20181 Dębno	NAT - naturalna część wód	zły stan wód	zagrożona	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym (troć wędrowna); stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren (w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
GW200019	--	dobry stan wód	zagrożona chemicznie	dobry stan chemiczny; dobry stan ilościowy

Źródło: Karty Charakterystyk JCWP oraz Karty Charakterystyk JCWPd (dostęp: 20.01.2026 r.)

PLAN ZARZĄDZANIA RYZYKIEM POWODZIOWYM DLA OBSZARU DORZECZA WISŁY

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego na obszarze Gminy Zbiczno występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią – oznacza to, że tereny te zlokalizowane są w zasięgu obszaru dla którego prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

Szczegółowe informacje nt. granic obszarów zagrożonych powodzią znajdują się na stronie Hydroportal w części dotyczącej Mapa zagrożenia powodziowego: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP .

Należy mieć na uwadze, że w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) oraz w przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy – Prawo wodne. Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają określonemu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy jw. planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem czy stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

W związku z występowaniem na terenie gminy obszarów zagrożenia powodzią istotne jest również odniesienie do Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który został przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r., ogłoszony w dniu 23 grudnia 2022 r., a w życie wszedł w dniu 23 marca 2023 r. Zapisy dokumentu są istotne z punktu widzenia rozwoju gminy, co oznacza, że wszelkie działania podejmowane przez samorząd muszą być zgodne z nimi i służyć realizacji założonych w Planie celów, czyli: zahamowaniu wzrostu ryzyka powodziowego, obniżeniu istniejącego ryzyka powodziowego oraz poprawie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Należy zauważyć, że zgodnie z ww. aktualizowanym Planem zarządzania ryzykiem powodziowym w granicach Gminy Zbiczno zaplanowano działanie pn. „Wykonanie

koncepcji ochrony przeciwpowodziowej m. Brodnica z uwzględnieniem zwiększenia retencji naturalnej w zlewni rzeki Drwęcy oraz Wel”.

PLAN PRZECIWDZIAŁANIA SKUTKOM SUSZY NA LATA 2021-2027

Gmina Zbiczno położona jest

- w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym suszą atmosferyczną,
- w większości na terenie ekstremalnie zagrożonym, a częściowo silnie, umiarkowanie i słabo zagrożonym suszą rolniczą,
- w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym suszą hydrologiczną,
- w całości słabo zagrożonym suszą hydrogeologiczną.

W łącznym zagrożeniu suszą Gmina została w większości zakwalifikowana jako teren silnie zagrożony suszą.

W celu poprawy stanu gospodarki wodnej, a tym samym przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom występowania suszy, kluczowe będą zapisy dokumentu pn. „Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027” przyjętego na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. Plan wyznacza kierunki działań podejmowanych przez organy administracji samorządowej, dotyczą one przede wszystkim:

- zwiększenia ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- zwiększenia retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych,
- retencji i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych,
- realizacji działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji,
- uwzględniania tematyki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej w planach zarządzania kryzysowego,
- budowy i przebudowy ujęć wód podziemnych oraz budowy lub przebudowy rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów

zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów.

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), strategia rozwoju gminy określa w szczególności obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 581), wraz z zakresem planowanych działań.

Obszarami Strategicznej Interwencji (OSI) są obszary, na których zdiagnozowano istnienie szczególnych warunków społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, w tym występowanie barier rozwoju lub potencjałów rozwojowych. Obszarem Strategicznej Interwencji może być obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych. OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar.

W celu identyfikacji OSI dla Gminy Zbiczno, przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+.

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego wskazuje następujące Obszary Strategicznej Interwencji: obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, wschodnią Polskę¹ oraz Śląsk.

Na poziomie krajowym Gmina Zbiczno nie została zaklasyfikowana do żadnego OSI.

¹ Wschodnia Polska rozumiana jest jako pięć województw: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO 2030 ROKU – STRATEGIA PRZYŚPIESZENIA 2030+

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+, cały obszar Gminy Zbiczno został zaliczony do OSI zdefiniowanego jako OSI obszarów peryferyjności transportowej.

Obszary peryferyjności transportowej związane są z działaniami na rzecz niwelowania wykluczenia komunikacyjnego na terenach peryferyjnych. To obszary, które mogą wymagać wsparcia w przezwycięzeniu problemu możliwości dojazdu do stolicy województwa, siedziby powiatu lub innych węzłów przesiadkowych systemu wojewódzkiego.

SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW

PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ STRATEGII

Za realizację zadań zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 odpowiedzialny jest przede wszystkim Urząd Gminy Zbiczno oraz gminne jednostki, a także społeczność lokalna i podmioty działające na terenie gminy. Poszczególne prace zaplanowane w ramach wdrożenia strategii zostaną zatem podjęte przez przedstawicieli sektora publicznego, biznesowego i społecznego, a więc m.in. przedsiębiorców, organizacje otoczenia biznesu czy organizacje samorządowe.

Wyznaczone podmioty będą w głównej mierze odpowiedzialne za monitorowanie realizacji poszczególnych kierunków działań oraz sporządzanie raportów ewaluacyjnych na podstawie uzyskanych wyników. Kluczowe znaczenie ma w tym przypadku systematyczne kontrolowanie przebiegu wdrażania Strategii.

MONITORING ORAZ EWALUACJA STRATEGII

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących wdrażania Strategii. Prowadzony jest w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii. Pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych działań.

Monitoring będzie przeprowadzony przez wyznaczonych pracowników Urzędu Gminy Zbiczno oraz jednostek organizacyjnych Gminy Zbiczno.

Efekty realizacji Strategii będą monitorowane i prezentowane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który – zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – stanowi dokument obowiązkowy. Raport zawiera podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w tym w szczególności informacje dotyczące realizacji polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy oraz budżetu obywatelskiego.

W procesie realizacji Strategii istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów wdrażania strategii. Dokonywana jest przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- trafności, która pozwala na ocenę adekwatności planowanych celów Strategii względem zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwoju gminy,
- skuteczności, która określa, czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia wskutek zaplanowanych działań,
- efektywności, która pozwala ocenić, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych,
- spójności – zewnętrznej (w zakresie zgodności Strategii z zapisami dokumentów wyższego rzędu) i wewnętrznej (logiczny związek pomiędzy diagnozą, wizją, celami i działaniami Strategii).

Ze względu na moment prowadzenia, wyróżnić można ewaluację ex-ante, mid-term oraz ex-post. Dla Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026-2035 rekomendowane są następujące rodzaje oraz szacowane terminy wykonania ewaluacji:

- Ewaluacja ex-ante - podejmowana przed przyjęciem ostatecznej wersji strategii, element obowiązkowy zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
- Ewaluacja mid-term - realizowana mniej więcej w połowie realizacji strategii, czyli zaleca się przeprowadzenie ewaluacji w 2030 roku, czyli po zakończeniu 4 pełnych lat wdrażania Strategii (2026-2029)
- Ewaluacja ex-post jest prowadzona po zakończeniu realizacji strategii i pełni funkcję podsumowującą cały proces.

DOKUMENTY WYKONAWCZE

Obowiązkowym elementem systemu realizacji Strategii są wytyczne dotyczące sporządzania dokumentów wykonawczych, takich jak obowiązkowe lub fakultatywne programy i plany funkcjonujące w Gminie Zbiczno. Istotne jest, aby dokumenty te były zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026–2035, a w razie potrzeby aktualizowane, tak aby zachować spójność wewnętrzną.

Tabela przedstawia dokumenty wykonawcze obowiązujące w Gminie Zbiczno na moment sporządzania Strategii wraz z odniesieniem do ich aktualności, a także wytyczne co do ich sporządzania.

Tabela 9 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w Zbiczno wraz z wytycznymi do ich sporządzenia

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Planowanie przestrzenne		
Plan ogólny	Brak	Gmina Zbiczno przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego gminy na podstawie uchwały nr II/23/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 29 maja 2024 r.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	W Gminie Zbiczno obowiązuje 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Aktualizacja obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego może zostać dokonana w zgodzie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
Energetyka		
Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXVII/137/2016 Rady Gminy Zbiczno z dnia 27 września 2016 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Sporządzany na okres 15 lat, aktualizowany co najmniej raz na 3 lata.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Gospodarka komunalna		
Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Zbiczno na lata 2021-2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXXII/224/2021 Rady Gminy Zbiczno z dnia 31 marca 2021 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego. Sporządzany jest na okres co najmniej pięciu kolejnych lat.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem		
Program Opieki nad Zabytkami	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XXI/151/2025 Rady Gminy Zbiczno z dnia 24 listopada 2025 r.	Dokument obowiązkowy, co wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Opracowywany jest na okres 4 lat. Przyjmuje go rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu		
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Zbiczno na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XIII/90/2019 z dnia 30 września 2019 r.	Dokument obowiązkowy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Pozwala on realizować politykę ochrony środowiska na poziomie gminy. Konieczna aktualizacja w okresie realizacji Strategii.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Gminny program usuwania azbestu z terenu Gminy Zbiczno	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr X/70/2011 Rady Gminy Zbiczno z dnia 28 grudnia 2011 r. z późn. zm.	Dokument sporządzany obowiązkowo w związku z Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032.
Polityka społeczna		
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zbiczno na lata 2021-2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXXI/214/2021 Rady Gminy Zbiczno z dnia 3 marca 2021 r.	Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
Gminny Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 – 2027	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr LXVII/473/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 7 lutego 2024 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Zbiczno na lata 2025-2027	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr X/81/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 18 grudnia 2024 r.	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program musi obejmować trzy lata.

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2024-2027	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały LXVI/468/2023 Rady Gminy Zbiczno z dnia 28 grudnia 2023 r.	Obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Sporządzany jest na okres nie dłuższy niż cztery lata. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Rozwój lokalny		
Roczny program współpracy Gminy Zbiczno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr X/80/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 18 grudnia 2024 r.	Program przyjmowany corocznie. Określa obszary współpracy finansowej i niefinansowej z organizacjami pozarządowymi. Konieczna coroczna aktualizacja w okresie realizacji Strategii.
Zarządzanie kryzysowe		
Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego	Zarządzenie Nr 65/2012 Wójta Gminy Zbiczno z dnia 16 lutego 2012 r	Dokument sporządzany na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
Finanse publiczne		
Wieloletnia Prognoza Finansowej Gminy Zbiczno na lata 2025-2030	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr X/79/2024 Rady Gminy Zbiczno z dnia 18 grudnia 2024 r.,	Dokument aktualny, aktualizacja zgodnie z potrzebami. Rekomendowana aktualizacja dokumentu w okresie realizacji Strategii.
Budżet Gminy Zbiczno na 2025 rok	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr	Uchwała przyjmowana corocznie. Powinna

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
	XVIII/130/2025 Rady Gminy Zbiczno z dnia 29 sierpnia 2025 r.	odzwierciedlać cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowane z wieloletnią prognozą finansową.

Źródło: opracowanie własne

RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja celów strategicznych oraz kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Zbiczno na lata 2026–2035 wiąże się z koniecznością poniesienia określonych nakładów finansowych. Gmina Zbiczno systematycznie analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania, aby skutecznie realizować przedsięwzięcia wskazane w Strategii. Obejmuje to zarówno środki własne gminy, jak i fundusze pochodzące z różnych szczebli administracji publicznej oraz źródeł zewnętrznych. Do najważniejszych z nich należą:

- środki własne Gminy Zbiczno,
- środki z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego,
- środki z budżetu państwa,
- Fundusze Europejskie do Kujaw i Pomorza 2021-2027,
- środki sektora prywatnego.

Jednym z kluczowych instrumentów wdrożeniowych Strategii jest coroczny budżet gminy. Planowanie budżetu w oparciu o priorytety strategiczne pozwala na realne dopasowanie wysokości środków finansowych do potrzeb wynikających z dokumentu strategicznego. Dzięki temu Gmina Zbiczno jest w stanie zapewnić odpowiednie finansowanie zadań, uwzględniając jednocześnie aktualne możliwości finansowe samorządu.

Należy podkreślić, że w obecnych warunkach niestabilności ekonomicznej i gospodarczej kraju precyzyjne określenie kwot przeznaczonych na realizację poszczególnych przedsięwzięć nie jest możliwe. W związku z tym Strategia nie zawiera sztywnych ram finansowych, a planowanie i alokacja środków muszą pozostawać elastyczne, dostosowując się do zmieniającej się sytuacji ekonomicznej oraz dostępnych funduszy krajowych i europejskich.

Rozszerzona perspektywa finansowa Strategii przewiduje również poszukiwanie innowacyjnych źródeł finansowania, współpracę z sektorem prywatnym oraz inicjatywy lokalne, które mogą wspierać rozwój infrastruktury, edukacji, ochrony środowiska i jakości życia mieszkańców Gminy. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie skuteczne wdrażanie strategii, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności finansowej Gminy i maksymalizacji korzyści dla społeczności lokalnej.

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele strategiczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej	23
Tabela 2 Kierunki działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej	24
Tabela 3 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze społecznej	28
Tabela 4 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze gospodarczej	29
Tabela 5 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze przestrzennej	30
Tabela 6 Oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia dla celu strategicznego wyznaczonego w sferze klimatyczno-środowiskowej.....	31
Tabela 7 Projekty kluczowe istotne dla rozwoju Gminy Zbiczno.....	46
Tabela 8 Jednolite Części Wód na terenie Gminy Zbiczno	72
Tabela 9 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w Zbiczno wraz z wytycznymi do ich sporządzenia	84